

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

2012. gada 7. aprīlis – 13. aprīlis

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

Nr. 15 (1241)

Lasiet tīmeklī!
www.brivalatvija.lv

PRIECĪGAS LIELDIENAS!

“Nebīstieties! Jūs meklējat Jēzu no Nācaretes, kas bija krustā sists; Viņš ir augšāmcēlies, Viņa nav šeit: redziet šo vietu, kur Viņu nolika.” (Mk.16, 6)

Mīļā Lieldienu draudze, mīļie latvieši plašajā Dieva pasaulē!

Ja arī Latvijā Baznīca un Valsts ir šķirtas, tad abpusēja izpratne un iedarbība sabiedrības (kopienas) domāšanā ir nenoliedzama. Un sabiedrība šo iedarbību pieņem - vai arī ne! Katrs dara, kā nu tam labāk!

Latviešu pašapziņu beidzot, kā viens otrs runāja vai rakstīja, modināja un mobilizēja 2012. gada sākuma posma referendumus par Satversmes grozījumiem - nejdzība, kas paredzēja krievu valodai noteikt otras valsts valodas statusu. Referenduma rīkotājiem nekā nesanāca, bet tam tāpēc arī tūdaļ sekoja ierosinājums pasludināt pareizticīgo Ziemsvētkus par valsts svētkiem! Dzelzs jākaļ, kamēr karsta! Diskusiju iniciatori cerēja nelaimīgo referendumu jautājumu aizstāt ar citu konfliktu izraisītāju diskusiju sabiedrībā.

Interesanti, ka diskusija it kā gan uzliesmoja, bet diezgan ātri apdzisa, taču bija pierādījums, ka arī kristieši, lai cik oikūmeniski tie būtu, ir savā ziņā lokālpatrioti - cilvēki, kas mīl savu dzīvesvietu, varētu pat teikt, savu dzimteni, ir uzticīgi tai pēc savām vēlmēm un izpratnes. Bet vai visi ir viena tauta? Ir pašai dziedīgi kā senāk, ir cilvēki, kuri ir uzticīgi, lojāli savai tautai, Valstij un arī savai Baznīcai?

Mūs nešķir izpratne par kristīgiem jautājumiem, par Lieldienu, Vasaras svētkiem vai

Ziemsvētkiem, mūs šķir vēl vieni, ja tā drikstu teikt, divu dažādu kalendāru laika aprēķini - atoma pulksteņa laikmetā, divdesmit pirmā gadsimtā? Un vai ir tik svarīgi, vai pirmais Svētais vakarēdiens noticis, kā daži domā, trešdienā vai tomēr Zaļā ceturtdienā? Vai tas ir tik svarīgi? Vai tas maina Lielās piektdienas - cilvēces kauna dienas cēloni?

Vai mēs nebūtu mācījušies no pagātnes? Raugoties plašsaziņas līdzekļos, vecajās labās avīzēs, liekas, ka ne! Esam kā visi plašajā pasaulē pakļauti globālām ietekmēm un joprojām liela kaimiņa iespaidam!

Kur palikusi mūsu uzticēšanās Dievam, Valstij, Baznīcai, tautai, cilvēkiem? Kāpēc tā liekas izkūpējusi globālīzētā mutulī, kāpēc tā nav atdzimusi, pieaugusi, nobriedusi? Nevainosim valsti! Vai tad katru reizi no jauna jāuzsāk diskusijas par sensejiem izrunātiem notikumiem? Kā ar mūsu ticību, mūsu izpratni par Jēzus Kristus nākšanu pasaulē, Viņa nāvi, Viņa augšāmcēlšanos?

5 Un, kapā iegājušas, tās redzēja kādu jaunekli pa labo roku sēžam apģērbtu garās baltās drēbēs. Un tās izbijās.

6 Viņš tām sacīja: “Nebīstieties! Jūs meklējat Jēzu no Nācaretes, kas bija krustā sists; Viņš ir augšāmcēlies, Viņa nav šeit: redziet šo vietu, kur Viņu nolika.” (Mk.16, 5-6)

Kaps ir tukšs, Viņa tur nav! Vai Viņu vēl atrodam savā sirdī, sava tuvākā vaigā? Ja Viņa tur arī nav, meklēsim Viņu par jaunu! Katrs par sevi, visi kopā, Valstī, tautā un arī Baznīcā - un, Viņu atraduši, svinēsim un cits citam novēlēsīm „Priecīgas Lieldienas”! Jo Viņš būs augšāmcēlies!

Prāvests **Klāvs Bērziņš**
2012. gada Lieldienās

Foto: Dainis Mīratāns

LIELDIENU SVEICIENS

Un redzi, Jēzus nāca tām pretim un sacīja:

Esiet sveicinātas! Bet tās piegāja pie Viņa, apkampa Viņa kājas un krita Viņa priekšā pie zemes. Mat.28,9.

Esiet sveicinātas! Esiet sveicināti! - šie dzīvā Kristus vārdi īpaši atskan Lieldienās - paceļas pāri šūpolēm un krāšņi krāsotām olām. Kārlis Skalbe šos svētkus attēlo kā skaidru dzintaru, kuŗā redz pirmos akmeņtīpus, kas salasīti aiz istabas sasilušās smiltīs, - piemin skostu galus, kas lien ārā no pelēkām rugainēm, bet viņš arī uzsver, ka ir svarīgi mums pašiem nokāpt kapa tumsā un uznest augšā Lieldienu atziņu, ka no nāves rodas dzīvība. Augšāmcēlšanās brīnumu var saņemt tie, kas sirdi slēguši visu evaņģēlija vēsti, kas garā ir vienoti ar Pestītāja šīs zemes dzīvi un dziļi izjutuši Golgatas sāpes.

„Esiet sveicinātas!” Kristus teica savām draudzenēm - Marijai Magdalēnai un otrai Marijai, kad tās skumju pilnu sirdi bija nākušas apmeklēt Viņa kapu. Viņām bija lemts pirmajām skatīt Lieldienu brīnumu. Augšāmcēlšanās spēkā ir sarakstīta visa Jaunā derība, un līdz ar to kristīgā Baznīca joprojām pastāv droši.

“Bet tās piegāja pie Viņa, ap-

kampa Viņa kājas un krita Viņa priekšā pie zemes,” - Lieldienu aicinājums mums ikvienam liek zemoties dzīvā Kristus priekšā, Viņam kalpot ar visu sirdi un dvēseli. Mēs atzīstam ka ar Viņu labais uzvar ļauno, mīlestība ir stiprāka par naidu un dzīvība ir stiprāka par nāvi. To visu apvij Skalbes slavenais pants:

Par katru stundu Dievam pateicos,
Par elpu vienu, par katru nodzīvotu dienu.

Un, ja ar man tik sāpes tiek,
Par katru stundu Dievam pateicos,

Ka Viņš man dzīvot liek.
Man arī aiziet būtu prieks,
Kā aiziet strauti, pazūd sniegs.

Prāvests emeritus
Juris Jurgis

Aicinājums pieteikt kandidātus Pasaules brīvo latviešu apvienības 2012. gada balvai

Lai apliecinātu cieņu un izteiktu Rietumu latviešu pateicību izciliem ārzemju latviešiem, kas ar saviem darbiem un sasniegumiem ir palīdzējuši ciltautiņiem izprast latviešu tautas vēsturi, ir cēlušī godā un popularizējuši latviešu vārdu, kā arī snieguši paliekamas latviešu kultūras vērtības, Pasaules brīvo latviešu apvienība (PBLA) katru

gadu piešķir balvu gan fiziskām, gan juridiskām personām vai organizācijām.

Ikviens persona, organizācija vai draudze var pieteikt kandidātus savas mitņu zemes centrālās apvienības valdei:

Amerikas latviešu apvienība (ALA), Latviešu apvienība Austrālijā un Jaunzēlandē (LAAJ), Latviešu nacionālā apvienība

Kanadā (LNAK), Eiropas latviešu apvienība (ELA), Dienvidamerikas un Karību latviešu apvienība (DAKLA), Krievijas latviešu kongress (KLK) līdz šī gada 20. jūnijam.

Pieteiktos kandidātus izvērtēs apvienību valdes un savu lēmumu iesūtīs

PBLA birojam (pblaASV@verizon.net) līdz šī gada 20. jūlijam.

LATVIEŠI LIELBRITANIJĀ

LNPL prezidija sēde “Straumēnos”

Latviešu nacionālās padomes Lielbritanijā prezidija sēdē 10. martā DVF ipašumā „Straumēni” piedalījās LNPL prezidija priekšsēde un seši prezidija locekļi. Klāt bija arī pieci padomes locekļi/referenti, LR vēstnieks E. Stiprais, vēstniecības otrais sekretārs M. Pundors un uz laiku LNPL revīzijas komisijas loceklis V. Eksts. Sēdi vadīja LNPL prezidija priekšsēdes vietnieks, P. Zivtiņš.

Tautas nobalsošanā 18. februārī piedalījušies 16 000 Lielbritanijā dzīvojoši balsotāji. Līdz šim nepiedzīvotā balsotāju aktivitāte rāda, cik latviešu ir izbraukuši uz ārēm. Lielbritanijā tuvu pie 70% balsu nodots pret krievu valodas pieņemšanu par otru valsts valodu.

No Latvijas nav sagaidāms liels tūristu ieplūdums Londonā Olimpiādas laikā, jo kopumā apstāšanās iespējas un arī Olimpiādas biļetes Londonā ir ļoti dārgas Latvijas iedzīvotājiem. LR vēstniecības konsulārai nodaļai paredzams darba pieplūdums. Valsts prezidents būs Londonā Olimpiādas atklāšanas laikā un dažas dienas pēc tam, bet Ministru prezidents - nobeiguma ceremonijā. Paredzams, ka Olimpiādu apmeklēs arī izglītības un zinātnes ministrs.

Lielbritanijas Eiropas ministrs Deivids Lidingtons (*David Lidington*) viesosies Latvijā sakarā ar projektu sadarbībai starp Lielbri-

tanijas Parlamentu un Latvijas politiķiem. Viesim paredzēta tikšanās ar Saeimas deputātu Valdi Liepiņu.

2013. gadā iespējams referendums par grozījumiem Latvijas pavalstniecības likumos.

Prezidijs pārrunāja iespējamus kandidātus PBLA Kultūras fonda balvām un Latvijas Valsts apbalvojumiem.

Bradfordā 25. un 26. februārī LNPL Izglītības nozares izkārtotais latviešu skolotāju seminārs bijis ļoti sekmīgs. Piedalījušies 42 skolotāji no 16 latviešu skolām Anglijā un Īrijā. Bijuši arī viesi no Latviešu valodas aģentūras, LR Kultūras ministrijas, LR vēstniecības, Eiropas latviešu apvienības, LNPL un ABN. Dalībnieki varējuši salīdzināt pieredzi skolas darbā. Latviešu skolu mērķi ir radīt latvisku vidi un kopt latviešu tradīcijas un valodu. Lai šos mērķus īstenotu, skolas darbosies LNPL Izglītības nozares paspārnē pēc kopīgi izstrādātām vadlīnijām. Saņemti dažādi ierosinājumi, tostarp rīkot Bērnu dienas un Valodas konkursus, kā arī apzināt iespējas saņemt finansiālu atbalstu skolu darbam. Būtu vēlams šādus seminārus rīkot vismaz reizi gadā.

2012. gada LNPL sesija paredzēta 21. un 22. aprīlī “Straumēnos”. Prezidijs apstiprināja plašu, rūpīgi izstrādātu sesijas darba kārtību. Līdz ar kārtējiem izgli-

tības, kultūras un nacionālpolitikas jautājumiem paredzamas pārrunas un lēmumi par latviešu dia-sporu, LNPL statūtu piemērošanu mūsdienu situācijām un latviešu sabiedrības nākotnes virzieniem. Sesijai arī jāizrauga vēlēšanu komisija, kas rūpēsies par LNPL vēlēšanu izkārtotā š. g. rudenī. Sestdienas (21. aprīļa) vakarā LNPL sesijas koncertā piedalīsies jaunā folkloras grupa „Austrumkalns”. Uz koncertu aicināti ne tikai sesijas dalībnieki, bet visi, kas vēlas noklausīties mākslinieku sniegumu un pakavēties kopā koncertam sekojošā saviesīgā vakarā.

M. Pūlis tagad darbojas prezidijā un līdz ar to nevar būt LNPL revīzijas komisijā. Saņemts arī priekšlikums, ka vienam no LNPL revidentiem vajadzētu būt cilvēkam, kas nav ievēlēts par LNPL locekli. Šādā sakarā LNPL prezidijs apstiprināja V. Ekstu par LNPL revīzijas komisijas locekli.

Valsts svētku sarīkojums Londonā notiks sestdienā, 17. novembrī. Mūzikālo daļu sniegs Londonas latviešu koris, un uzrunu teiks Eiropas latviešu apvienības priekšsēdis Aldis Austers.

Tika pārrunāti iespējami referenti 2013. gada Draudzīgā aicinājuma sarīkojumiem.

P.A.S.,

LNPL iekšējās informācijas nozare

Dace Micāne Zālīte

Lieldienu rīts baznīcā
Zvaniem iezvanīts,
Eņģeļu taurēm,
Viraka, Jeruzalemes,
Baltas saules
Iesvētīts.

Jeruzalemes mūros
Čirkst zvirbuļi krūmos,
Skrien musulmanis uz mošeju,
Pie Raudu mūra izraēlis
Klana galvu ar cepuri melnu
Pret Raudu mūri,
Kur kaudzēm ķieģeļu starpās
Zīmites Dievam sūtītas sež
Kā mazas zvaigznes.

Olivu pelēkzaļš dārzs
Saliecies tikpat zemu,
Cik Kristus pleci.

Franciskāņu klosteros
Logos zied kaktusi,
Balti stārķi bradā pa
Magoņu laukiem,

Un Galilejas ezerā
Zivis runāja ar
Zvejnieku tikliem
Par dvēseli un mūžību,
Un savādo vīru,
Kas spēja pārvarēt
Zemes gravitāti un
Vairot maizi.

Tikai Lieldienu zvani un eņģeļu taures
Spēj nostāties Viņam blakus.

LATVIEŠI ZVIEDRIJĀ

Tomasa Transtremers dzeja Latvijas vēstniecībā Stokholmā

Kad šogad 8. martā sanāksmes rīkotājas Zviedru-latviešu biedrības valdes vārdā Maija Grinberga sanākušos zviedriski iepazīstināja ar referentu Juri Kronbergu, kuplā auditorijā atsaucās ar aplausiem. Maķenīt apmulsis Juris sacīja: „Labvakar!” - tūlīt piebilzdams, ka tālāk runāšot zviedriski, kā tas bija izsludināts. Taču dzeju lasīšot abās valodās, lai zviedri dzirdētu, kā nobeliski prēmēta zviedru dzeja skan latviski.

Jāatzīst, ka Juris Kronbergs šoreiz bija labāks nekā jebkad. Kā diplomēts literātūrinātneiks ar grāmatās saliktām atmiņlapām un žūksni A-4 papīru uz galdiņa, iegrozījies ne visai ērtā krēslā, viņš izklāstīja sava priekšlasījuma koncepciju. Tā būs par Transtremers attieksmi pret Baltiju vēsturiski un personiski, ar nelielu ieskatu viņa dzejā. Uzdevums nebija nekāds vieglais. Jau vairākus mēnešus apcerējams dzejnieks bija daudz zināts visvisādā veidā šeit zviedros un citur pasaulē. Nobelista vienkāršā dzīve un viņa traģiskā slimība visiem bija prātā, un no viņa 223 publicētiem dzejoļiem daudzus šejienes klausītāji bija vai nu dzirdējuši, vai paši lasījuši. Auditorija bija ne tikai multinacionāla, bet arī visai neviendabīga – starp pāris literātiem te bija sanācis daudzējādu arodu, interešu, vie-

dokļu un atšķirīga vecuma ļaužu. Bet viņš lieliski ar visu to tika galā. Stāstījums ritēja sarunvalodā, īsiem teikumiem. Bet jau pēc pirmajām 10-15 minūtēm zālē izraisījās tā kā spurkšķis, un vēl pēc nedaudziem nākamiem teikumiem bija dzirdami labvēlīgi smiekliņi. Pats runātājs turpretī pat nepasmaidot rāmi turpināja tālāko stāstījumu, papildinot to ar zīmīgiem sīkumiem. Likās, klausītāji saspriesti gaidīt gaida, kad nu atkal atskanēs jauna humorīga asprātība. Un tā vien Juris Kronbergs veselu stundu mūs turēja savā varā.

Par rakstnieka A. Irbes iepazīšanos ar Transtremers pag. gs. 60. gados, studējot psiholoģiju Stokholmā, zināju jau agrāk. Tagad uzzināju, ka tai pašā laikā Stokholmā mācījies zviedru valodu no Rīgas atsūtītais Zīgurds Elsbergs (Vizmas Belševicas vīrs), lai viņš varētu strādāt Radio raidījumos uz Zviedriju. Viņš arī bija ticis ar Transtremers un tulkojis viņa dzejoļus, ko publicēja *Literatūrā un Mākslā*. Šai laikā Zviedrija arī bija nobriedusi interesei par Padomju Savienību, tāpēc Zviedru institūts sūtīja Transtremers turp. Šo faktu pēc kļuva skaidrāks liktenīgais dzejnieka ceļojums uz Rīgu, ciemošanās pie Belševicas un turpmākā interese par to pusi. Rīgā dzejnieks bija pratis

izvairīties no liekām ēnām un Vizmas mājās iepazīties ar latviešu gara kodolu.

Juris Kronbergs pats ar dzejnieku bija iepazīties arī 1970. gadā. Sevišķi dzīvīgs bija viņa stāsts par 1974. gada ELJAS Skandināvijas nodaļas semināru netālu no Vesterosas, ko viņš organizēja un kurp arī aicināja Transtremers. Vēl jo dzirkstīgākas kļuva Juŗa atmiņas par otru semināru un literatūras vakaru Stokholmas universitātē tūlīt pēc slavenā Baltijas brīvības un miera kuģa brauciena 1985. gada vasarā. Tur piedalījās ne vien Transtremers, bet arī citi zviedru literāti, kā arī krievu un lietuviešu disidenti Vladimirs Bukovskis un Toms Venclova.

Atzīstot Transtremers īpatni interesi par Baltijas valstīm, Vesterosas pašvaldība 1998. gadā iedibināja Transtremers vārdā nosauktu literāru balvu, un pirmie tās saņēmēji bija V. Belševica un K. Skujenieks. Bet pērnā gada novakarē no Latvijas puses apgāds „Mansards” rīkoja diženu pasākumu Rīgā, iepazīstinot ar izdoto jauno un pilnīgo Toma Transtremers dzejas latvisko atdzejas krājumu, kuŗu bija veikuši J. Kronbergs un G. Godiņš un uz kuŗa atvēršanu bija ieradies arī pats astoņdesmitgadīgais nobelists.

Tomass Transtremers

Runājot par nobelista dzeju, Kronbergs nelietoja parasto latviešu kritiķu izteiksmi: abstraktos daudzbalstītos jēdzienu un svešvārdu savirkņojumus, piemēram: „Transtremers jutekliskā precizitāte kopumā ar kosmisko apjausmu.” Tai vietā viņš lēnīgi nolāsīja dažus dzejoļus, kas skaŗ Baltiju, aizrādot, cik vienkārši un trāpīgi ir paši necilie vārdi, kuŗi rada gleznas un tēlus, ko lasītājs var savā iztēlē veidot pēc savas izjūtas. Dzejolis „Draugiem aiz robežas” (1973):
*Es rakstīju jums skopi.
Bet tas, ko nedrīkstēju rakstīt,*

*milza un milza kā veclaicīgs kuģis,
līdz beidzot aizslīdēja nakts
debesīs.*

Kad Juris lasīja no gaŗā cikla „Baltijas jūra” (1974): „Ir dienas, kad Baltijas jūra ir rāms, bezgalīgs jumts...” - man pēkšņi uzausa atmiņā tas ļoti agrais rīts, kad, braucot uz Rīgu, biju uzkāpusi pašā augstākajā kuģa klājā, piedzīvojot dabas atklāsmes brīnumu: likās, Baltijas jūra ir kā dzīvs, dziļumā iegremdēts organisms, kam arī pienākas sapņot – kā Transtremers saka: „par karogu, ko vējš tā berzis un skursteņi tā nokvēpinājuši, un saule tā izbalinājusi, ka tas varētu piederēt visiem.” - Vai tiešām it visiem? Vai karogi nav tikai tiem, kam savas patstāvīgas valstis? Vai nobelistam toreiz šķita TĀDS mūsu karogs? – Jautājumu šini dzejā ir daudz. Atbildes nākas meklēt lasītājam, bet tās ar laiku mainās.

Nobeidzot referents vēl lasīja pēc japāņu haikām Transtremers veidotās trejrinādas. Te kāda no tām – ko padomāt:

*Kāda sievietē kaŗ veļu
Klusumā.
Nāve ir bez vēja.*

V. Lasmane

P.S. Pēcāk varēja lēti iegādāties minēto Transtremers latviešu atdzejas grāmatu.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Horvatijas prezidents Rīgā

Latvijā vizītē bija ieradies Horvatijas Republikas prezidents Ivo Josipovičs. Par Horvatijas prezidentu sociāldemokrāts Josipovičs kļuva 2010. gada februārī, apņēmoties cīnīties pret korrupciju valstī, kā arī aktīvi strādāt, lai nodrošinātu Horvatijas pievienošanās Eiropas Savienībai. Josipovičs ir tiesību zinātnu profesors un akadēmiskās mūzikas komponists, absolvējis Zagrebas universitātes Juridisko fakultāti, kā arī Zagrebas Mūzikas akadēmiju.

Ivo Josipovičam bija sarunas ar Latvijas augstākajām amatpersonām. Latvijas Universitātē viņš nolāsīja lekciju „Horvatija Eiropas Savienībā un reģionā - vienas monētas divas puses”, piedalījās horvatu mākslinieka Marko Vrdoljaka fotogrāfiju izstādes „Apbrīnojamā Horvatija” atklāšanā Eiropas Komisijas pārstāvē Rīgā.

Valsts prezidents pasniedz ģerboņus

Turpinot Valsts prezidenta Andra Bērziņa pērnuden iedibināto tradīciju, 29. martā ģerboņi tika pasniegti Alojās, Adažū, Auces, Iecavas, Inčukalna, Kocēnu, Pārgaujas, Preiļū, Rucavas un Siguldas novadam, kā arī Kārķu pagastam.

Pasniedzot ģerboņus, Valsts prezidents uzsvēra nozīmi, kāda ikviena cilvēka dzīvē ir piederībai pie savas zemes, un nepieciešamību savu identitāti apzināties un ar to lepoties.

Neizdodas pieņemt grozījumus Satversmē

Pagājušajā vasarā īsi pirms tautas nobalsošanas par Saeimas at-

laišanu Juridiskā komisija aicināja frakciju pārstāvjus paust viedokli par deputātu imunitātes neattiecināšanu uz kratišanu pie Saeimas deputāta. Grozījumu atbalstīja arī *Saskaņas centra* un *Zaļo un Zemnieku savienības* deputāti. Šie politiskie spēki 29. marta balsojumā pauda pretējus uzskatus - vairs nebalsoja par Satversmes grozījumiem, kas paredzēja, ka pie Saeimas deputāta varēs izdarīt kratišanu, kā arī viņu administratīvi sodīt bez Saeimas piekrišanas. Satversmes grozījumi noteica arī Valsts prezidenta un Satversmes tiesas tiesnešu ievēlēšanu atklāti, bet parlaments tos noraidīja.

Par Satversmes grozījumiem nobalsoja 52 klātesošie koalīcijas deputāti no *Vienotības, VL/TB/LNNK, Zatlera Reformu partijas* un neatkarīgo deputātu grupas, kā arī *Dana Reizniece-Ozola (ZZS)*, kas šo projektu bija atbalstījusi arī Saeimas Juridiskajā komisijā. Pret bija SC politiķi un ZZS deputāts Richards Eigims, septiņi ZZS deputāti atturējās, vēl četri ZZS pārstāvji un viens SC deputāts balsojumā nepiedalījās. Satversmi var grozīt tikai ar divām trešdaļām deputātu vairākuma atbalstu.

Par jauno ASV vēstnieku

Jaunais ASV vēstnieks Latvijā, visticamāk, būs karjēras diplomāts Marks Pekala, ko darbam Latvijā izvirzījis ASV prezidents Baraks Obama, taču gala lēmums par viņa apstiprināšanu jāpieņem ASV Senātam. Starp diplomātiskajām frazēm par divpusējo ekonomisko un politisko attiecību stiprināšanu potenciālais vēstnieks uzrunā Senāta Ārlietu komitejai skāris arī Latvijas ne-

pavalstnieku jautājumu un integrāciju. Viņš izteicies, ka Latvijai jāveicina nepavalstnieku integrācija. Gandrīz trešā daļa Latvijas iedzīvotāju ir krievi, no tiem gandrīz 300 000 - nepavalstnieki. Latvijas valdība esot jāiedrošina apsvērt pasākumus, kas uzlabotu integrāciju šajā sabiedrības daļā. Nesenais valodu referendums no abām pusēm var tikt izmantots, lai sāktu konstruktīvu dialogu starp krieviem un latviešiem.

Latviešu skaits Īrijā

Publiskoti jaunākie 2011. gada Īrijas tautas skaitīšanas dati. 2006. gada tautas skaitīšana liecināja, ka tobrīd Īrijā dzīvojuši 13 999 Latvijā dzimuši cilvēki, tagad - 19 989. Līdz ar to piecu gadu laikā uz Īriju no Latvijas varētu būt devušies 5990 cilvēki. Turklāt 1172 no ārzemēs dzimušajiem un patlaban Īrijā dzīvojošajiem norādījuši, ka pirms gada viņu pastāvīgā dzīvesvieta bijusi Latvija.

Īrijas tautas skaitīšanas dati liecina, ka sākotnēji peļņā uz Īriju biežāk devušies vīrieši, taču pašlaik viņiem pievienojušās sievietes un bērni, un tas savukārt liecina, ka dzimto valsti tagad pamet jau veselas ģimenes. 2006. gadā no Īrijā dzīvojošiem Latvijas valstspiederīgajiem puse bija vīrieši, bet 2011. gadā būtiski pieaudzis Īrijā dzīvojošo Latvijas valstspiederīgo sieviešu un bērnu skaits.

Maestro idejas Jāņu svinēšanā

Turpinot tradīciju svinēt Jāņu svinēšanu, šogad rīdzinieki un pilsētas viesus 11. novembrā krastmalā sagaidīs īpašs pārsteigums - trīs stundas ilga maestro Raimonda Paula veidota koncertprogramma, ko svinētāji varēs baudīt bez maksas. Maestro atzīst, ka rīdzinieki Jāņos ir pelnījuši īpašu sarikojumu. Koncerts varētu notikt no plkst. 21, pēc tam Jāņu nakts balle turpinātos ar dejām. Krastmalā būtu izveidotas vairākas skatuves, un koncerta programmā tiktu iekļauti priekšnesumi, kas saista ne tikai jauniešus, bet arī vidējo un vecāko paaudzi.

Spānijas kultūras dienas

No 30. marta līdz 30. aprīlim Rīgā notiks Spānijas kultūras dienas. Tās organizē Spānijas vēstniecība Latvijā sadarbībā ar vairākām izglītības iestādēm. Spānijas kultūras dienu laikā galvaspilsētā tiks sniegta plaša ar spāņu valodu un kultūru saistīta programma.

Interesants sarikojums būs spāņu valodas pratējiem. Līdz 15. aprīlim viņi varēs piedalīties Spānijas vēstniecības organizētajā sacerējumu konkursā "Viņi devās uz Barselonu". Konkursa galvenā balva ir ceļojums uz Barselonu. Savukārt bērniem tiek rīkots zīmējumu konkurss "Kāds ir pavasaris Spānijā?", kurā darbus var iesniegt līdz 20. aprīlim spāņu kultūras centrā *Séneca*.

Uzbrukums žurnālistam

Rīgā 29. marta pēcpusdienā kāda Čaka ielas nama kāpņu telpā tika sašauts tīmekļa portāla

kompromat.lv žurnālists Leonīds Jakobsone. Pēdējā laikā viņš bija nonācis plašsaziņas līdzekļu uzmanības centrā pēc tam, kad portālā tika publicētas Rīgas domes priekšsēdētāja Nila Ušakova (*Saskaņas centrs*) 2008. gada e-pasta vēstules. Tās bija sūtītas toreizējam Krievijas vēstniecības padomniekam Aleksandram Hapilovam. Ušakovs tobrīd bija 9. Saeimas deputāts un Hapilovs strādāja par Krievijas vēstniecības padomnieku. 2009. gadā viņš pameta darbu Latvijā.

Vienā no jaunākajām publikācijām Jakobsone aprakstījis policijas veikto izmeklēšanu par elektroniskās sarakstes zādzībā aizdomās turēto prokuristu Juriju Kozlovu un miljonāru Borisu Rjazanski, kuŗu apsūdz kukuļdošanas organizēšanā.

Jakobsone ir vairākas versijas par to, kas varētu būt organizējis uzbrukumu. Pirmajā intervijā slimnīcā viņš sacīja: „Dienā iepriekš es publicēju rakstu par Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes priekšnieku Gati Gudermani. Viņa brālis šobrīd tiek turēts aizdomās krimināllietā, un viņš izteicās, ka ar mani izrēķināsies. Vēl viena versija - uzbrukumu varēja izdarīt jebkuŗš, kam bija izdevīgi kompromitēt Ušakovu, lai viņu iegāztu.”

Zatlera partijas kongresā

Uz Zatlera reformu partijas (ZRP) kopsapulci 31. martā Rīgas Kongresu namā bija ieradies 471 biedrs, tas ir, par 69 biedriem mazāk, nekā nepieciešams kvorumam. Partijas priekšsēdis Valdis Zatlers paziņoja, ka dalībnieku skaits ir nepietiekams un kopsapulce tāpēc nav tiesīga pieņemt grozījumus partijas statūtos, kas paredzēja mainīt partijas nosaukumu uz Reformu partija, veidot domi no reģionu pārstāvjiem un „aizbēdzēja” Klāva Olšteina vietā ievēlēt vēl vienu valdes locekli, kā arī atsaukt no partijas Ētikas komisijas Reini Freimani.

Pēc Zatlera ierosinājuma darbs tika turpināts ZRP sapulcē, kas uzklauzīja partijas Ētikas un Revīzijas komisijas ziņojumus. Nākamā nedēļu laikā tiks sasaukta ZRP pārstāvju sanāksme, kas būs tiesīga lemt par partijas statūtu un nosaukuma maiņu, kā arī par amatpersonu vēlēšanām.

Uzrunā Zatlers slavēja savas partijas deleģētos piecus ministrus, kuŗus nosauca par labākajiem Valža Dombrovska (*Vienotība*) valdībā. Pie ZRP neveiksmēm viņš pieskaitīja sešu deputātu jeb tā dēvētās Olšteina grupas atšķelšanos jau pirms 11. Saeimas sanāksmes. Iemesls tam bijis neprasme savstarpēji sarunāties, kaitējušas arī atsevišķu partijas biedru ambīcijas.

Zaļās partijas kongresā

Latvijas Kaŗa mūzejā notika Latvijas *Zaļās* partijas kongress, kuŗā apsprieda arī Latvijas enerģeatkarības jautājumu un Lietuvas plānu būvēt Visaginas atomelektrostaciju. Kongresā pieņēma rezolūciju, kuŗā neatbalsta Visaginas AES būvniecību. Viens no partijas dibinātājiem

Indulis Emsis, uzrunājot kongresa dalībniekus, uzsvēra - enerģeatkarība Latvijā ir pavisam reāls un sasniedzams sapnis, tomēr nevajag aizmirst, ka elektrība nav vienīgais enerģijas veids, - tā ir tikai 10% no visa enerģijas tirgus. Pēc Emsa domām, Latvijas valdība pati īsti nesaprot, ko grib panākt, un tāpēc tā atbalsta gan Visaginas AES, gan sašķidrinātās gāzes termināli, kuŗi pēc būtības ir divi konkurējoši projekti. Valdībai vispirmām kārtām vajadzētu izstrādāt skaidru enerģētiskās politikas nākotnei. Par Visaginas AES joprojām esot palicis ļoti daudz neatbildētu jautājumu.

Krievijas propagandas rupori

Žurnālā *Ir* interviju sniedzis Satversmes aizsardzības biroja direktors Jānis Kaŗociņš. Viņam starp citu tika jautāts par Krievijas ārpolitikas mērķiem un to īstenošanu. Atbilde bija - Krievijas atklātie mērķi ir uzturēt labas attiecības ar Latviju. Pa pusei slēptie mērķi ir divi. Viens - nodrošināt, lai Krievijai būtu īpašas tiesības visā bijušajā PSRS teritorijā. Otrs - lai tiktu īstenots prezidenta Vladimira Putina izteiciens, ka svēts pienākums ir rūpēties par savu tautiešu labklājību un drošību ārpus Krievijas.

Slēptie mērķi ir visos iespējamās plašsaziņas līdzekļos parādīt: Latvija ir neizdevusies valsts, kas 20 gados neko labu nav paveikusi, un izstāšanās no PSRS ir bijusi kolosāla kļūda; Latvijā notiek konsekvanta minoritāšu diskriminācija; Latvija mēģina pārakstīt Otrā pasaules kara vēsturi; Latvijā atdzimst nacisms un tiek glorificēti Hitlera atbalstītāji.

Jautājumā par valodas referendumu Kaŗociņš pauz tikai savu personisko viedokli. Referendums norādījis uz politisku problēmu Latvijā. Ja to nevarēs atrisināt, tad Latvijas krievus, kuŗi vairākumā mūsu valstī dzimuši kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas, Krievija arī turpmāk varēs izmantot tādā pašā veidā. Neesam varējuši krievus iesaistīt tā, lai viņi justos daļa no Latvijas.

Muižnieks sāk darbu

Darbu Eiropas Padomes (EP) cilvēktiesību komisāra amatā 1. aprīlī oficiāli sāka Nils Muižnieks. Augstajā amatā uz sešus gadus ilgu termiņu Muižnieku 24. janvārī ar absolūto balsu vairākumu ievēlēja EP Parlamentārā asambleja. Viņš amatā nomaina līdzšinējo EP cilvēktiesību komisāru Tomasu Hamerbergu no Zviedrijas, kas savus pienākumus sāka veikt 2006.gada 1. aprīlī.

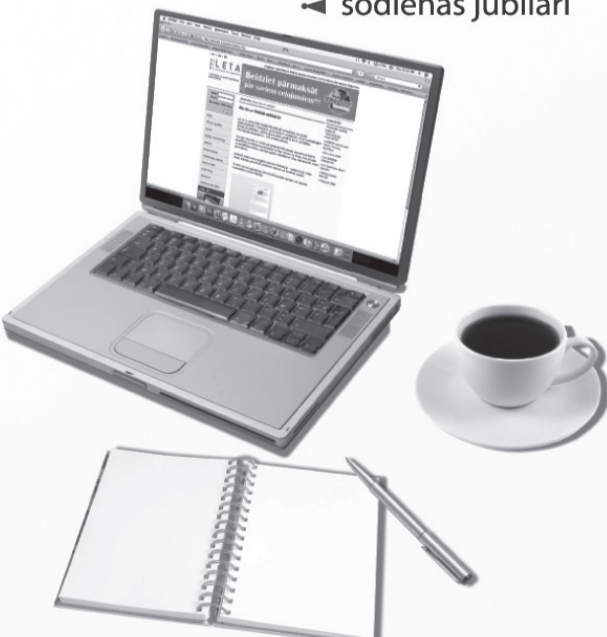
EP cilvēktiesību komisārs vada neatkarīgu EP institūciju, kuŗai dots mandāts veicināt cilvēktiesību ievērošanu padomes 47 dalībvalstīs. Komisāram jāsadarbojas ar plašu starptautisko un nacionālo institūciju loku. Viņa starpvaldību partneri ir ANO un tās specializētās iestādes, Eiropas Savienība un Eiropas Drošības un sadarbības organizācija, kā arī vadošās cilvēktiesību nevalsts organizācijas, universitātes un domnīcas.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LETA
nacionālā ziņu aģentūra

Sāc ritu ar Preses apskatu!

- ◀ Latvijas preses publikāciju anotācijas
- ◀ jaunākās valūtas un laika ziņas
- ◀ nozīmīgākie dienas notikumi
- ◀ šodienas jubilāri

Apskatu Jums izdevīgā veidā - internetā vai e-pastā piegādāsim katru darba dienu līdz plkst. 9:00

Vairāk par pakalpojumu vari uzzināt: www.leta.lv
LETA, tālr.: +371 67222509, e-pasts: marketing@leta.lv

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Toreiz un tagad:
lielvalstis „strādā ar tautiešiem”

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

1935. gadā Vācijā vēl tikko bija atjaunota vispārējā kara-klausība, taču „tuvējās ārzemes” jau tika iekārotas, un *Volks-tumsarbeit - darbs ar tautiešiem* - jau ritēja pilnā sparā. Gan šķietami neitrālais VDA (*Verein für das Deutschtum im Ausland*), gan īpaša SS vadībai pakļauta iestāde „aprupēja” vācu minoritātes Francijā (Elzasa), Rumānijā, Dienvidslāvijā, Polijā un īpaši Čehoslovākijā, kur plašu darbību izvērsa Sudētiņas vāciešu partija, ko vadīja Konrads Henleins. Viņš formāli nebija nacionālsociālists, taču, saņemot finansējumu no Berlīnes, kūdija šī novada „tautiešus” pret demokrātiskās Čehoslovākijas „etnokratiem”. Viņa demagoģijai bija panākumi: no 66 mandātiem, kas Prāgas parlamentā bija paredzēti vācu minoritātei, Henleina partija 1935. gada vēlēšanās ieguva 44. Šo panākumu iedrošināts, Henleins prasīja, lai viņa partija tiktu atzīta par vienīgo pilntiesīgo

vācu minoritātes interešu pārstāvi - ar pienācīgu līdzdalību varas iestādēs. Latvijā tai pašā laikā rosījās gados jaunais Jirgens Ernsts Krēgers (*Kroeger*), kas vadīja vācbaltu nacionālistu apvienību - *Die Bewegung*: vienkārši „kustība”, neprecizējot orientāciju uz Berlīni. Taču Rīgā katrs zināja: Krēgera jauneklī melnās biksēs, baltās zeķēs galu galā ir tā pati *Hitlerjugend*...

Darbs ar tautiešiem: šoreiz, mūsdienās, tas ir Krievijas Federācijas „suverēnās demokratijas” režīma valstiski prioritārs uzdevums, un šis rosības vēriens un arī metodes stipri atgādina Berlīnes aktivitātes, teiksim, 1935. gadā, kad līdz „dzīves telpas paplašināšanai” militārā ceļā vēl bija tālu.

Patiešām jāpateicas Baltijas pētnieciskās žurnālistikas centra *ResBaltica* darbiniekiem, kuri veica plašu **noskaidrošanas** akciju: tās rezultāti izklāstīti Ingas Sprinģes rakstā **Kremļa rubļu maršs** (žurnāla *Ir* iespiestajā un tīmekļa variantā). Jau pirmā rindkopa satur lietas būtību: „Kopš Putins izveidoja īpašu fondu tautiešu at-

balstam ārzemēs, uzticot tā vadību Molotova-Ribentropa pakta parakstītāja mazdēlam, Latvijā nekontrolēti ieplūst Krievijas nauda. Tā oficiāli domāta krievu kultūras stiprināšanai, taču patiesībā reanimē PSRS ideoloģiju.”

Šī fonda nosaukums ir *Russkij mir* (Krievu pasaule), un tas darbojas globāli, pasaules mērogā. Latvijā šis Kremļa finansiālās palīdzības saņēmēju vidū izceļas fonds *Vecāki bērniem*, ko vada Jakovs Pliners un Valerijs Buchvalovs - paidagoģijas zinātņu doktori. Tē nu man viņiem jāatvainojas, jo rakstīju par viņiem kā „tikai” par paidagoģijas zinātņu kandidātiem...

Pliners un Buchvalovs apgādāja Latvijas krievu skolas ar metodiskiem materiāliem, brošūrām, ilustrētiem prospektiem un albumiem, kuŗos t. s. Lielā tēvijās kara priekšvēsture, gaita un iznākums pasniegti tā, kā to klāsta Djukova fonds *Istoričeskaja pamjatj* (Vēsturiskā atmiņa). Un šādas lasāmvielas iespējams tiek kultivēts naidis pret Latvijas „etnokrātisko režīmu”

un izsmiets „mits par okupāciju”.

Buchvalovs un Pliners gan spurojās pretim, dievodamies, ka projektiem, kas īstenoti ar fonda *Russkij mir* atbalstu, esot tikai viens mērķis: stiprināt krievu skolu audzēkņu „kultūras identitāti”. Tik vien!

Tā viņi taisnojās 23. martā, bet jau 29. martā Pliners pārgāja uzbrukumā: portālā *www.rus.delfi.lv* viņš jau sava raksta nosaukumā **draud** - *Ne būdīte liho, poka ono ticho*, kas būtu latviskojams apmēram tā: **nemodīniet guļošus suņus!** Un kas tad viņu tik ļoti tracina? Pliners nozvērējies: „Neļausim latviskot bērņus!” Citādi... vai pamodīsies suņi?

Maskavas fonda *Vēsturiskā atmiņa* mītnē suņi, šķiet, jau ir pamodušies un nikni rej: kāpēc šī fonda direktoram Aleksandram Djukovam, kas pazīstams kā žultains visa latviskā nīdējs, un viņa „oberpētniekam” Vladimiram Simindejam liegta vīza iebraukšanai Latvijā? Kāpēc „Maskavas nama” direktoram Jurijam Silovam ieteikts nedot telpas izstādei *Aizvestā bērņība* un tai veltītajai starptautiskai „zinātniskai konferencei”?

Jā, atbildīgām LR valsts iestādēm ir pilnīgs pamats bremsēt šādas aktivitātes, jo Djukova fonda mērķis ir „pierādīt pasaulei”,

ka Salaspili krievu bērņiem masveidā notecinātas asinis ievainoto vācu kaŗavīru glābšanai un tie, kas palika dzīvi, nosūtīti verdzībā pie latviešu budžiem. Tā ir visprastākā antilatviskā musināšana, jo visas šīs šausmas (ja ticam Djukova statistikai) taču organizēja vācu okupanti, Ostlandes reichskomisāriāts, SS un policijas virspavēlnieks Jekelns, nevis kaut kādi latviski sadisti...

Un ne tikai šie divi Maskavas fondi rosās, lai visnotaļ kaitētu Latvijai un tās interesēm. LR Satversmes aizsardzības biroja (SAB) darbības gadskārtējā pārskatā minēta arī televīzijas sabiedrība *TV centr* un Krievijas ziņu aģentūra *REGNUM*, kur mērķtiecīgi tiek izkropļoti vēstures fakti. Intervijā žurnālam *Ir* SAB direktors Jānis Kažociņš atgādina Putina izteicienu: Krievijas Federācijai (KF) ir svēts pienākums rūpēties par savu tautiešu labklājību un drošību ārpus KF. Šim un citiem destruktīviem mērķiem kalpo minētie fondi un īpaši apvienība *Pasaule bez nacisma* Borisa Špiģela vadībā, „kam ir lieli resursi”, uzsvēra Jānis Kažociņš.

Tie paši vēži vien ir - tā pati *Volks-tumsarbeit*. Šoreiz tā ir cita lielvalsts, bet metodes līdzīgas.

Franks Gordons

Uzbrukums

Marta beigās Rīgā notika uzbrukums tīmekļa portāla kompromat.lv žurnālistam Leonīdam Jakobsonam. Uzbrucēji bijuši divi, žurnālistam sagriezta seja, un, iespējams, uz viņu ir arī šauts. Laimīgā kārtā Jakobsona dzīvībai briesmas nedraud, viņš jau spēj runāt.

Komentējot uzbrukumu žurnālistam Leonīdam Jakobsonam, Ministru prezidents Valdis Dombrovskis publiski paudis, ka demokrātiskā valstī uzbrukums žurnālistam ir uzbrukums vārda brīvībai, un aicina tiesībsargājošās iestādes šo noziegumu izmeklēt ar vislielāko rūpību un noskaidrot, vai tā iemesls ir bijis žurnālista profesionālā darbība. Viedoklim, ka šo uzbrukumu var vērtēt par preses brīvības apdraudējumu, aizvadītajās dienās ir pievienojušās arī citas valsts amatpersonas un sabiedriskās organizācijas: ar paziņojumu nākusi klajā Latvijas Žurnālistu asociācija un starptautiskā preses un vārda brīvības organizācija „Reportieri bez robežām” (*Reporters sans frontieres - RSF*).

RSF paziņojumā rakstīts, ka policijai ir jādara viss iespējams, lai pēc iespējas drīzāk noskaidrotu portāla *kompromat.lv* veidotāja Leonīda Jakobsona slepkavības mēģinājuma izpildītājus un rīkotājus, pretējā gadījumā ir risks veidoties bailu un pašcenzūras klimats. *RSF* atgādina, ka būdams *kompromat.lv* dibinātājs un viens no redaktoriem, Jakobsons 2009. gadā ieguvis Latvijas Žurnālistikas gada balvu kategorijā „Par mediju brīvības aizstāvēšanu”. *RSF* atgādina arī, ka tās veidotāja

Pasaules preses brīvības indeksā Latvija pēdējo divu gadu laikā nokritusi līdz 50. vietai no 179 valstīm, datot pašreizējo vietu ar Trinidadu un Tobago.

Kā zināms, Jakobsons pēdējā laikā bija nonācis plašsaziņas līdzekļu uzmanības centrā pēc tam, kad portālā *kompromat.lv* tika publicētas Rīgas domes priekšsēža Nila Ušakova (SC) 2008. gada e-pasta vēstules, kas bija sūtītas toreizējam Krievijas vēstniecības padomniekam Aleksandram Hapilovam. Ušakovs tobrīd bija 9. Saeimas deputāts, savukārt Hapilovs strādāja par Krievijas vēstniecības padomnieku, taču 2009. gadā viņš pameta darbu Latvijā.

Portāls *kompromat.lv*, kuŗa rīcībā bija nonākusi Ušakova un Hapilova sarakste, vērsās Ģenerālprokurātūrā, lai tiktu izvērtēts, vai šī sarakste neliecina par Ušakova nelikumīgu darbību. Kopumā portāla rīcībā nonākuši „tūkstošiem e-pastu”, un tajos esot arī informācija par SC reklāmas kampaņām un par to, kuŗš un par kādiem līdzekļiem tās rīkojis, kā arī cita informācija. Pēc šo vēstulju publicēšanas portāls *kompromat.lv* kļuva par hakeru uzbrukuma upuriem. Portāla veidotāji par to vērsās policijā.

Savukārt policija pērn novembrī, saņemusi Ušakova iesniegumu par viņa e-pasta uzlaušanu, sāka kriminālprocesu. Policija izdarīja kratīšanu portāla *kompromat.lv* pārstāvja Jakobsona dzīvesvietā Rīgā. Kratišanas laikā tika izņemti vairāki datu nesēji un divi datori. Policisti Jakobsonu uz 48 stundām aizturēja, bet pēc tam atbrīvoja. Protams, Ušakova vēstules nav vienīgais, ko portāls ir publicējis. Pēc uzbrukuma Jakob-

sonam Drošības policija atzina, ka pēc tās rīcībā esošās informācijas uzbrukumā cietušajam žurnālistam Leonīdam Jakobsonam esot daudz nelabvēļu.

Šobrīd ziņas par uzbrukumu ir visai pretrunīgas, žurnālists atteicies no policijas apsardzes un apgalvojis: „Policija turpina ar mani kaŗu. Četri policisti sarīkoja spēles un filmu skatīšanos manā slimnīcas palātā. Viņi nīrgājās, saka, ka [Nils] Ušakovs ir labs pilsetas galva un labs politiķis. Smejas.” Iekšlietu ministrs saistībā ar to, ko žurnālists teicis par policistu uzvedību, ierosinājis diennesta izmeklēšanu, lai noskaidrotu, kas norisinājies slimnīcā starp žurnālistu un policistiem, kuŗi bija norīkoti viņu apsargāt.

Protams, tiesībsargājošām iestādēm ir jānoskaidro gan nozieguma motīvi, gan pasūtītājs, gan izpildītāji. Tomēr divas atziņas šķiet gūstamas jau šobrīd. Pirmā – visticamākais, ka uzbrukums žurnālistam bijis saistīts ar viņa profesionālo darbību. Otrā – Latvijā pamazām ienāk Krievijas domāšanas veids. Kā labi zināms, Krievijā nogalināt vai sakropļot žurnālistus, lai tos iebiedētu un aplūsinātu, ir ikdienišķa parādība. Turklāt šoreiz uzbrucēji ir rīkojušies kā filmās par mafiju – seja sagriezta no lūpu kaktiņa pāri vaigam.

Patiesībā uzbrukums ļoti skaidri un uzskatāmi ir parādījis, ka kaimiņvalsts domāšanas un izpratnes veids iesūcas Latvijā kā purva ūdens – lēnām, nemanāmi, līdz pamats ir kļuvis staigns un kājas iestieg kā mūklājā.

Marta nogalē Satversmes aizsardzības birojs (SAB) nāca klajā ar gada ziņojumu. Protams, pub-

liskajā ziņojumā nav nosaukti ne uzvārdi, ne organizācijas, kas sadarbojas ar Krieviju, par to runāts vispārīgu atziņu līmenī: „Publiski Krievijas amatpersonas paūvēlmi konsolidēt ārvalstīs dzīvojošo kopienu, pastiprināt ar to darbību, pilnveidot informātīvo ietekmi un pastiprināt darbu ar jauniešiem tautiešiem, tomēr visbiežāk īstenotās ārpolitikas mērķi nav tieši saistīti ar pašu tautiešu stāvokli. Krievijas ārpolitikas **slēptie mērķi ir diskreditēt Latviju**, pārmetot fašisma atdzimšanu mūsu valstī, vēstures pārrakstīšanu, piedēvējot Latvijai izputējušas valsts tēlu, uzsvērot krievvalodīgo iedzīvotāju mērķtiecīgu diskrimināciju. Deklarēto mērķu neatbilstība faktiskajiem ir lielākais tautiešu politikas radītais Latvijas valsts drošības risks.” Televīzijas intervijā SAB direktors Jānis Kažociņš apstiprināja, ka viena no partijām, kuŗas deputāti ievēlēti arī 11. Saeimā, ir izmantojusi ārvalstu finansējumu. Kažociņš gan nenosauca partiju, jo to darīšot KNAB pēc pabeigtas izmeklēšanas, bet nevienam, šķiet, neradās šaubas, kuŗa ir minētā partija. Tiesa gan, ārzemju finansējuma izmantošana partiju vajadzībā ir nelikumīga, bet pašreizējā likumdošana neparedz būtiskas sankcijas pret likuma pārkāpējiem – piemēram, partijas likvidāciju vai deputātu vietu zaudējumu Saeimā.

Par likumdošanu jāpiebilst, ka pagājušajā nedēļā Saeima nenobalsoja par grozījumiem Satversmē, kuŗi paredz, ka balsojumam par valsts prezidentu un Satversmes tiesas tiesnešiem jābūt atklātam: opozīcija, ZZS un SC nobalsoja pret šiem grozījumiem, un vajadzīgās 75 deputātu balsis netika savāktas. Jāpiekrīt 11. Saeimas deputātam Atim Lejiņam -

viņš savā mājaslapā par šo balsojumu raksta: „Šķiet, šeit tā izteikti, arī mūsu pašu kollēgu vidū, izzīmējas divi domas orientācijas virzieni – rietumi (demokratija, atklātība, vienlīdzība) un austrumi (mūžīgas bailes no „sistēmas”). Un šis pēdējais virziens ir licis izskanēt pat tādiem divainiem „pretargumentiem” kā deputātes I. Grīgules nule teiktais: „(...) iedomājieties situāciju, kad mums būtu jābalso atklāti par Valsts prezidentu Lukašenko vai Putina tipa cilvēku, mēs visi saprastu, ka tas nav pareizi, ka to nevajadzētu darīt valsts turpmākas attīstības vārdā, bet tad, kad šeit ap Saeimu staigātu militarizēti spēki un patruļas, es domāju, ka ļoti daudzi nobalsotu par.” Man tiešām žēl, ka Saeima atkal noraidījusi piedāvātās pārmaiņas rietumu virzienā. Tas nu nekādi nepalīdz vairot tautas uzticību Saeimai...”

Jāpiebilst, ka minētā deputāte Grīgule ir no ZZS frakcijas un tāds domāšanas veids spīdoši parāda, cik glēvi mēdz būt un cik ļoti par savu labumu un izdevīgumu var domāt mūsu priekšstāvji.

Marta nogales notikumu kopums: SAB ziņojums un tā direktora paustie vārdi par ārvalstu finansējumu vienai no Saeimas partijām, uzbrukums žurnālistam un Saeimas glēvais balsojums ir kā trauksmes signāls. Mums uzbrūk – mūsu valstij, mūsu vērtībām, mūsu cilvēkiem. Varam apvainoties, varam just sašutumu, bet skaidrs ir tikai viens – mēs nedrīkstam padoties – ne draudiem, nievām, bailēm, ne kārdinājumam iekārtoties pēc iespējas ērtāk par jebkuŗu cenu. Tas skan patētiski, bet mums nav cita ceļa, ja negribam pazust purvā, kas klusiņām tiek veidots zem mums.

Sallija Benfelde

Kas notiek ar Brāļu kapiem un Ulmaņa pieminekli?

Daudzi jo daudzi cilvēki Latvijā un visā pasaulē kopš 2004. gada ir ziedojuši naudu Rīgas Brāļu kapu ansambļa restaurācijai. Ziedojumi ir vākti arī Kārļa Ulmaņa pieminekļa uzstādīšanai Turkmēnistānā, Turkmēnbaši pilsētā (bijusi Krasnovodska). Ziedojumu akcijas ir organizējis Rīgas Brāļu kapu un Latvijas vēsturiskā mantojuma fonds (RBKF, tekstā turpmāk – Fonds) un Rīgas Latviešu biedrības un nacionālās kultūras attīstības fonds (LBF – tekstā Fonds 2). Abu fondu valdes priekšsēde Mirdza Stirna savulaik informēja sabiedrību, ka ziedojumu konti Brāļu kapiem ir atvērti ASV, Austrālijā un Kanādā, bet kopš 2004. gada Rīgas Latviešu biedrības nama vestibilā ir novietota ziedojumu urna.

Fonds sniedzis arī informāciju, ka par savākto naudu restaurācijas darbus Brāļu kapos ir veicis SIA „Architekta L. Šmita darbnīca” (restauratore Inese Sidraba), bet ar Ulmaņa piemi-

nekli strādā jau minētais arhitekts Laimonis Šmits un tēlniece Arta Dumpe.

Pagājušā gada novembrī Fonds sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un Rīgas Pieminekļu aģentūra 11. novembrī, Lāčplēša dienā, LTV1 programmā rīkoja Rīgas Brāļu kapu restaurācijai veltītu ziedojumu telefonakciju. Šogad janvārī Fonds aicināja Latvijas pašvaldības atbalstīt pilsētas ģerboņu galerijas atjaunošanu Rīgas Brāļu kapu noslēdzošajā sienā un informē, ka to sāks restaurēt jau šā gada jūnijā.

Gadu gaitā Fonds ir rīkojis ne vienu vien ziedojumu vākšanas akciju Rīgas Brāļu kapu ansambļa restaurācijai, šim mērķim savu naudu ir ziedojuši tūkstošiem cilvēku – pat pa latīņam vai diviem, cik nu katram rocība ļāvusi. Piemēram, 2006. gadā Fonds ziedojumos saņēmis 57 000 latu. Rīgā, Vērmanes dārzā, Fonds vairākus gadus rīkoja atbalsta akciju ar ievērojamu mākslinieku piedalīšanos, – no

jūnija līdz pat rudenim izsolē tika piedāvātas gleznas. Tā, piemēram, 2007. gada jūnijā publiski tika ziņots, ka Fonds šādu akciju rīko jau trešo gadu un izsolē tika piedāvātas aptuveni 100 gleznas. Starp māksliniekiem, kas savas gleznas piedāvājuši izsolei, lai varētu notikt Brāļu kapu ansambļa restaurācija, bija Džemma Skulme, Jānis Anmanis, Sergejs Zinovjevs, Uldis Zemzaris, Indulis Kalniņš, Jurgis Skulme, Gundega Rancāne, Jāzeps Pigoznis, Jānis Spalviņš un vēl daudzi citi.

Fonds 2 ir vācis līdzekļus arī Kārļa Ulmaņa pieminekļa uzstādīšanai Turkmēnistānā, Turkmēnbaši pilsētā. 2010. gadā Fonds 2 publiski ziņoja, ka Ulmaņa piemineklim jau saziēdoti 90 procenti no nepieciešamās summas – vairāk nekā 30 300 latu. Fonda gada pārskatā par 2010. gadu rakstīts, ka gada laikā saņemto ziedojumu kopsumma ir 52 580 latu.

Rīgas Brāļu kapi ir visai bēdīgā stāvoklī, bet par pieminekli Kār-

lim Ulmanim nekas vairs nav dzirdēts. Ziedotāji ir neizpratnē, kā un kam tikusi tērēta viņu nauda. Kā jau tādos gadījumos ierasts, sabiedrībā kļūst dažādas runas, un daudzi ar aizdomām min abos Fonda projektos iesaistītā arhitekta Šmita, tēlnieces Dumpes un arī akmeņkaļa Ivara Feldberga vārdu. Arhitekts Laimonis Šmits ar rūgtumu teic, ka no gadu gaitā Brāļu kapiem saziēdotajiem līdzekļiem līdz tiem ir nonākusi tikai maza daļiņa un patiesībā viņa darbnīcai ar Fondu ir bijis tikai viens līgums par 17 152 latiem un 79 santimetriem 2006. gadā. Toreiz veikta skulptūras „Kritušie brāļi” restaurācija.

Tas bijis rūpīgs roku darbs, jo skulptūra no iekšpuses jau sākusī brukt, akmens bijis arī jānotīra. Bet to var darīt tikai speciālists, un arī tas ir roku darbs, ko nevarēja veikt ar dažādu mehānismu palīdzību. Restaurāciju veikusi Inese Sidraba, izcila speciāliste, kas prot strādāt ar akmeni. Skulptūras restaurācijas izmaksu tāme sastādīta ļoti apdomīgi – tā, lai vajadzīgos darbus tiešām varētu veikt kvalitatīvi, tomēr nepalielinot izmaksas. „Tādos restaurācijas darbos parastos celtniekus nevar izmantot, ir vajadzīgi speciālisti,” skaidro arhitekts Šmits. Nekādu citu līgumu par restaurācijas darbiem Brāļu kapos viņa darbnīcai nav bijis un arī šobrīd nav. „No visas naudas, kas publiski tikusi minēta kā Brāļu kapiem saziēdota, mana darbnīca ir izlietojusi tikai šos 17 tūkstošus latu, restaurējot minēto skulptūru, tāpēc ļoti nepatīkami ir dzirdēt, ka manu vārdu reizēm saista ar it kā iztērētiem milzīgiem līdzekļiem.”

Arhitekts skaidro: „Fonds strādā ļoti patstāvīgi, cenšas investēt daudzus projektos un pasākumos, bet diemžēl nestrādā Brāļu kapu restaurācijas kopējā kontekstā, atturas no sadarbības koncepcijas jautājumā. Brāļu kapos ir vietas, kas nonākušas ļoti sliktā stāvoklī, ir vietas, kas vēl ir ciešamā stāvoklī un negrūst kopā, un ir pasākumi, kas jāveic, lai Brāļu kapus modernizētu un padarītu vieglāk kopjamus. Būtu tiska un dārga ir Brāļu kapu laistīšanas sistēma. Tas ir sarežģīti, jo ūdens jāiegūst (no Rīgas tīkliem to ņemt ir ļoti dārgi), jā-silda un jāfiltrē. Restaurācija jāveic pakāpeniski 5 – 6 gadu laikā, nav vajadzīgi 8 miljoni latu, kā tas ir izskanējis. Vajadzīgā – daudz mazākā summa jāsadala pa sezonām, jo nav jau tā, ka vienas sezonas laikā, kad iespējams veikt darbus, var apgūt miljonu vai divus. Kā jau sacīju, tas ir roku darbs, tas jā dara speciālistiem un ļoti rūpīgi. Pirmās jārestaurē sānsienas, jo tās brūk kopā.

Tāpat ir ar ideju nomazgāt Mātes Latvijas skulptūru, kam tika vākti līdzekļi. Tīrīšanas metodēm jābūt ļoti maigām, sākt vajag ar siltu ūdeni. Ja tas nelīdz, jāveido ūdens un dažādu ķīmisku vielu maisījums, tīrīšana jāveic ar rokām. Vispirms jāizstrādā metodika. Pēc tam jāaprēķina, kādi darbi tiks darīti un kā tie

tiks darīti. Ja Fonds vāc naudu, tad to vajadzētu saskaņot ar darbiem, kas darāmi vispirms, kur vairs nevar gaidīt, lai nezaudētu unikālo Brāļu kapu ansambli. Nevajadzētu „es gribu šito, mani neinteresē tas, es domāju tā.” Manuprāt, savāktās naudas izlietojuma neskaidrība un iecerēto darbu nesaskaņošana ar speciālistiem pamazām degradē visu kopīgo Brāļu kapu restaurācijas ideju. Vienīgi skulptūra „Kritušie brāļi” ir restaurēta par Fonda naudu, bet tie darbi, kas vēl kapos ir izdarīti, ir veikti par Rīgas domes naudu.”

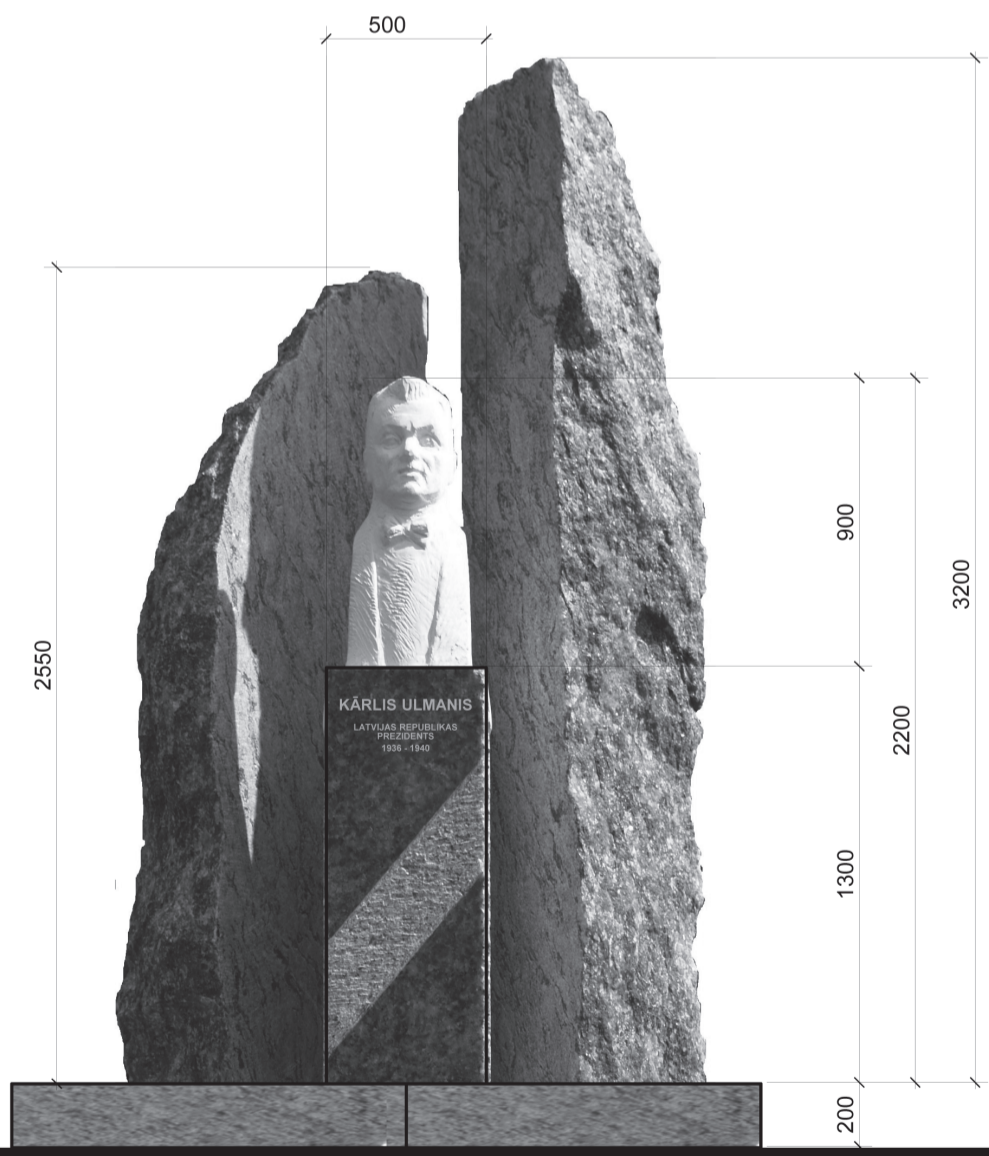
Vaicāts par pieminekli Ulmanim, arhitekts atzīst, ka arī ar to ir daudz neskaidrību. „Mēs abi ar tēlnieci Artu Dumpi uzņēmāmies veidot šo pieminekli, bet mums, protams, bija jāredz pilsētvidē, kurā pieminekļi tiks novietoti. Jau 2009. gada decembrī tika teikts, ka gads tūlīt būs jābrauc uz Turkmēnbaši, nākamā gada janvāra beigās aizpildījām visas anketas, jo jābrauc būšot tūlīt. Līdz šai dienai vēl nekur nesam aizbraukuši. Stirnas kundze, kas sākotnēji it kā visu organizēja un darīja, tagad atbild, ka nav vienošanās valdības līmenī, ka valsts neko nedara, tāpēc iecere apstājusies. Mēs toreiz izstrādājām pieminekļa metu ar nosaukumu „Sašķeltā pasaule”. Pamatne un cilnis ir izveidoti. Es par savu ieguldīto darbu atalgojumu esmu saņēmis, cik zinu, Arta Dumpe arī, bet par akmeņkalli nezinu,” stāsta arhitekts Laimonis Šmits.

Tēlniece Arta Dumpe apstiprina, ka par pagaidām padarīto darbu naudu ir saņēmusi, bet darbs neesot pabeigts, jo viss apstājies, – nav zināms, kur, kādā vietā konkrēti pieminekļi tiks uzstādīti. Savukārt akmeņkalis Ivars Feldbergs apgalvo, ka akmeņi fonam vēl nav sagatavoti, tam vajadzīga nauda. Pamats un cilnis no Somijas granīta ir gatavi, bet nu jau apmēram gadu Fonds par jau padarīto darbu viņam ir parādā 1188 latus. „Nezinu, kā tas beigsies. Visu laiku esmu dzirdējis tikai to, ka vajag lētāk, lētāk un vēl lētāk, bet skaidrības par to, kas būs tālāk, nav,” viņš saka. Un ironiski piebilst, ka jau ir noskatījies vietu piemineklim savās mājās, – ja jau nevienam tas vairs neesot vajadzīgs, tad viņš savās mājās varot izveidot piemiņas vietu Kārlim Ulmanim un ģimene ar to lepošoties.

Jautājumu par Brāļu kapiem un pieminekli Ulmanim sakrājis daudz, tāpēc *Laiks* un *Brīvā Latvija* arī turpmāk pētīs, kas notiek ar Rīgas Brāļu kapiem, Ulmaņa pieminekļa projektu un Fonda darbību, un par to rakstīs. Jāpiebilst gan, ka Fonds tiešām nodarbojas ne tikai ar abiem šiem projektiem, tam ir vēl daudz dažādu citu projektu aizsākumu. Acīmredzot tāpēc saziēdotā nauda tiek tērēta ne vien Brāļu kapiem un Ulmaņa piemineklim, bet ziedotāji domā, ka visa viņu dotā naudiņa ir paredzēta tikai tiem. Par šiem jautājumiem gaidiet rakstus citos numuros.

Sallija Benfelde

KĀRĻA ULMAŅA PIEMINEKLIS TURKMĒNBAŠĪ, TURKMĒNISTĀNĀ

Tēlniece Arta Dumpe
Arhitekts Laimonis Šmits
Rīga, 2010

Anita Liepa

(Turpināts no nr. 14)

Sastapšanās

Pārlaidusi brīvdienas nule pa-beigtajā, pēc prieku sveķiem smaržojošā vasaras namiņa, saimniece nopūzdamās aizslēdz namiņu durvis un dodas uz autobusa pieturu, lai atgrieztos pilsētā pie savas ģimenes un darba. Ceļš patāls, apvidus kalnains; no stāvā pakalna lejup gājiens nav grūts, bet, kāpjot pretējā pakalnā, ik pēc desmit divdesmit soļiem jāpārstājas atpūsties. Rīta rasa nožuvusi, debesis, kā amatiera gleznā, līdz pamalei košā cigoriņu ziedu krāsā. Diena solās būt karsta, jāpieliek solis, kamēr nav iesilusi.

Pēc kāpiena stāvajā kalnā viņa, elpu atvilkdama, palūkojas atpakaļ uz dzelteno baļķu namiņu, kas, cerinkrūmu zaļuma ieskausts, mirdz saulē kā liels, noslīpēts dzintars.

Kāds, pienācis no aizmugures, viņu skaļi sveicina, padod labrītu, kā laukos sensenī pieņemts. Ikvienu, arī svešinieku sastopot. Un ierauga sīku, izdilušu vecīti apvalkāts drānās ar plastikāta maisiņu rokā. Galvā pelēka žokejnīca ar tumšāku svītrīņu, kādas vīri valkāja viņas bērnības gados.

Vecītis saka: šo kundzi redzot pirmoreiz. Vai bijusi pie kāda ciemos? Viņa pamāj ar roku uz dzeltenā namiņa pusi. Ciemojusies savos „Avotos”. Jau piektais gads, kopš atgūta vectēva zeme. Nu vecais cilvēks ņemas skaidrot, kāpēc viņiem abiem līdz šim nav gadījies redzēties. Ja iet pa ceļu garām „Avotiem”, līdz viņa mājām sanāk kilometri trīs; ja lejā nogriežas pa pļavas taciņu, gājiens krietni īsāks.

Tas būtu noskaidrots, bet saruna vēl neapraujas. Vecītis rāda savu iepirkumu maisiņu un stāsta, ka bijis pilsētā, nākamai nedēļai nopircis maizi, eļļas pudeli, griķus. Dzīvojot viens, daž-

reiz no kaimiņiem paņēmot pienu. Divreiz nedēļā kaimiņiene iet uz autobodi; varētu palūgt, lai viņam arī ko nopērk, bet tajā bodē viss divreiz dārgāks nekā pilsētas veikalā, turklāt izstaigāšanās, pabraukāšanās vasaras laikā cilvēkam nenāk par sliktu. Un tā nu viņš reizi nedēļā dodas ceļā. Nopirkt maizīti, uz cilvēkiem paskatīties...

Kad iestājas klusums, viņa pamāj atvadu sveicienu, bet vecītis vēl minstinās. Noņēmis cepurīti, viņš palokās „Avotu” saimnieces priekšā un saka nu vairs tikai vienu vārdu: - Paldies!

- Par ko tas paldies? - viņa neizpratnē jautā.

- Par to, ka jūs ar mani parunājāt.

Pēc gadiem, kad viņas tuvinieki, ļaujoties svešzemju vilinājumam, būs aizklīduši pasaules ceļos, viņa bieži atcerēsies tajā vasaras rītā sastaptā vecīša vārdu.

Kā ar veselību?

Māsas pusapaļās dzimšanas dienas priekšvakarā Silva atnesusi no šuvējas jaunu tērpu, šutu pēc pašas zīmētas skices. Glaunu kleitu viņa krāsā ar tik dziļu izgriezumu, ka pirms gadiem desmit tāds tiktu uzskatīts ja ne gluži par piedauzīgu, tad par izaicinošu gan. Īpaši, ja ko tādu atļāvusies nevis aktrise, dejojāja vai bārdāma, bet pavečāka, līdz šim par pieticīgu uzskatīta bibliotēkare. Viņa apmeklējusi arī frizētavu, iegriezusi puķu veikalā pēc ziediem. Dzimšanas diena īstenībā bijusi jau aizvakar, bet viesi aicināti uz sestdienu, kad skolā nav stundu un nestrādā arī bibliotēka.

Pēcpusdienā, pārlaidusi skatienu māsas viesistabā saklātajam svinību galdam, Silva nopūšas. Sarūpētais cienasts varētu būt bagātīgāks. Zināms, pusapaļas jubilejas dēļ nebūtu vērts

īpaši censties; bet šis būs arī mielasts atvadām no plašā dzīvokļa, kas, bērniem aizklistot plašajā pasaulē, nu apmainīts pret mazāku, zemākā stāvā. Rīt jāsāk pārkravāties, tas būs piņķerīgi. Silvas vecākā māsa viena netiks galā, jānāk palīgā. Bet tas būs vēlāk - rīt, parīt. Šodien nepatikamas domas jāmet pie malas.

Jautru melodiju dungodama, Silva sēstas pie spoguļa. Beidzot taču viena priecīga svētku diena. Kur tas laiks, kopš viņa nav aicināta ne kāzās, ne kristībās, tikai bērēs, bērēs vien. Atkal un atkal vēlāk - rīt, parīt. Sāk jau riebties. Gribas redzēt bezrūpīgas sejas, uzdziedāt, uzgriest kādu danci. Vai viņa joprojām nav izskatīgāka par labu tiesu sabiedrībā pazīstamu dāmu, kuŗu attēli it bieži redzami augstākajām aprindām veltītās žurnālu lappusēs?

Māsas spogulis šai domai pilnīgi piekrit.

Darbodamās ar tērpa krāsai pieskaņotu lūpu zīmuli, viņa iztēlē dzird glaimojošus māsas viesu izsauceņus: „Nevar būt, ka jums jau pirmspensijas vecums!” - „Vai tikai kāds rūķītis jūsū pasē nav vienu cipariņu palabojis, lai no darba klausāam drīzāk tiekat brīva?” Viņa neatbildēs, klusēdama savilks lūpas noslēpumainā smaidā, ko varēs iztulkot gan šā, gan tā.

Selgas darbabiedri jau trā barā sabrūk iekšā visi reizē. Ziedi, veltes, augstas laimes vēlējumi, šmaukstošas bučas. Ikdienā nopietnās, palaikam svinīgās un reizēm bargās skolotājas nevar ne pazīt. Vienīgais stiprā dzimuma pārstāvis pasniedz gaviļniecei rožu pušķi un, atgājies malā, pievērsas viņas mātai:

- Vēl vienmēr grāmatu pasaulē? Un kā ar veselību?

Uzrunātā sarauc uzacis, bet viņas atbilde skan laipni: - Par veselību nesūdzos.

Pēc brīža Silvai pastiepj roku skolas direktore.

- Kā turas veselība?

Rieva Silvas pierē iegriežas dziļāk.

- Vai izskatos pēc slimas? Tā jautā tam, kas nupat iznācis no slimnīcas.

- Piedodiet, es neko sliktu, bet... mūsu vecumā... - direktore neslēpj apjukumu un iekrīt vēl dziļākā bedrē.

Tas nu ir mājiens ar mietu! Ak, šie neaptēstie mazpilsētas skolmeistari!

Arī māsas kaimiņiene, lielveikalā kasiere, platā smaidā stārodama, iedur adatiņu:

- Kak zdoorovje?

Tas nu ir pēdējais piliens. Silva pārļaiž māsas viesiem satumsu skatienu un izgrūž caur zobiem:

- Kāpēc visiem tā rūp mana veselība? Pat ja man būtu kāda kaite, jūs taču neesat ārsti. Ko tad, ja pēc tāda jautājuma jums stundu nāktos klausīties par visādām vainām un kaitēm - par iesnām, vēdergraižēm, spiedējiem, dūrējiem? Man liekas, priecīgi jūs nejustos.

Māsa, šķiet, tūlīt sāks raudāt. Satveŗ Silvas roku, velk pie galda, apsēdina.

- Liecies mierā, negandē mums svētkus!

- Kas jūs aizvainojis? Apjautāšanās par veselību - jau tikai tāda no angļiem patapināta pieklājības fraze, - stiprā dzimuma pārstāvis, galda kartes pētīdams, miermīlīgi nobubina.

- Paziņu vidū sveiciena vietā, - piebilst direktore.

- Angļi nejutā par veselību, angļi vaičā: KĀ JUMS KLĀJAS? Un vācieši - tāpat.

- Ja tev kašķīgs noskaņojums, būtu palikusi mājās, - gaviļniece paskaļais čuksts ir visiem saklausāms.

Kopš Selgas pusapaļās dzimšanas dienas pagājušas divas nedēļas. Klāt pavasara brīvlaiks, bet viņa joprojām savā plašajā, nu jau pustukšajā dzīvoklī starp kopā sastumtām istabietām, kastēm, kofejiem, somām. Uz palodzes pilsētas latviešu un krievu laikraksti. Reklāmas lapās ar sarkanu flomāsteru pasvītroti sludinājumi. Viņa zvana rītos, zvana vakaros. No mājām

un no darba. Transporta piedāvājumu nav mazums, tomēr palīdzība nenāk. Par labu maksu arī ne. Jo pārvadāšanai ar spēkratu un šoferi vien nepietiek, nepieciešami nesēji, krāvēji. Lai no ceturta stāva nodabūtu lejā par pianīnu dēvēto dižgabalu, lai ieceltu autiņā, pie citas mājas atkal izceltu ārā un uzstīvētu otrajā stāvā, vajadzīgi četri pieci būdīgi vīri. Ja diegadvēseles, pat seši, spēkratu saimnieki saka. Visi, kas atsaukušies uz Selgas zvanu, strādā vienatnē, paši par sevi. Ja viņa sarunātu kaimiņus vai darbabiedrus, tad aizrautu, ka nemetas. Selga rūgti nosmīn. Kaimiņus? Ak vai... Aiz sienas šķirtene ar diviem bērniem, aiz otras sirmgalvju pāris, kas nupat nosvinējis zelta kāzas; trešajā stāvā klibs galdnieks, tam blakus bezdarbnieks, kuŗš klist pa laukiem, meklēdams kādu robu. Citus Selga nepazīst, ar citiem nemēdz pat sasveicināties. Pavēcās skolotājas? Ak vai...

Tālruņa zvans atskan tai brīdī, kad Selga liek galvā cepuri, lai dotos uz redakciju likt avīzē sludinājumu.

Iedzirkstas cerība. Varbūt kāds no spēkratu īpašniekiem pats sadabūjis krāvējus. Tomēr ne. Vada otrā galā tikai augstskolas rektors. Pirms dažiem gadiem Selga atsaucās uz viņa aicinājumu piedalīties dižkoku un dižakmeņu apzināšanā. Tavas ar viņu kopā ar māsu uzmērīja, nofotografēja, aprakstīja kādā ezera salā uzietu dižkoku. Aprakstu kopā ar leģendu par salas izcelsmi atdeva rektoram un drīz vien aizmirs. Nu viņš grib noskaidrot, kas māsām to leģendu stāstījis. Atbildējusi uz jautājumu, Selga grasās nolikt klausuli, bet zvanītājs vēl pavaicā, kā viņai klājas.

- Neapskaužami! Esmu uz izmisuma robežas.

Noklausījies Selgas bēdu stāstu, sarunas biedrs lietišķi noteic: - Rīt pusdienu laikā esiet mājās. Pulksten divos pie jums piebrauks automašīna un mūsu studenti. Ar sešiem pušiem, cerams, pietiks, vai ne?

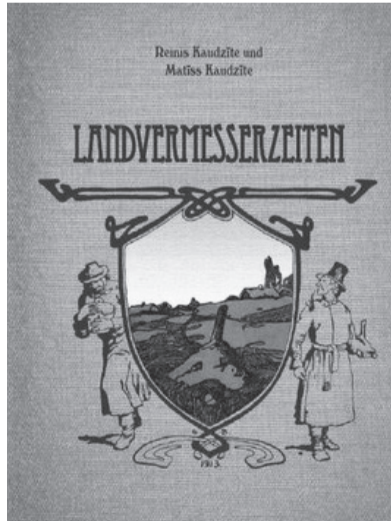
Nākamās dienas vakarā, kārtojot jaunā dzīvokļa istabas, Silva sminēdama mātai saka: - Būtu viņš tev pajautājis, „kā ar veselību”, tu vēl ilgi sēdētu ar savām klavierēm vecajā mājā.

„Mērnieku laiki” vācu valodā

Misiņa bibliotēkas lielajā zālē 22. martā atvēršanas svētkus piedzīvoja pilnīgs brāļu Kaudziņu romāna „Mērnieku laiki” tulkojums vācu valodā „LANDVERMESSERZEITEN”. Lai arī nozīmīgais latviešu literatūras darbs jau tulkots krievu, lietuviešu un igauņu valodā, vācu valodā - vienā no lielākām Rietumeiropas valodām - tas iznāk pirmo reizi.

Tulkotājs ir Latvijas latvietis Valdis Bisenieks, vācu valodas korekciju veicis ārzemju latvietis Austris Grasis.

Divaini un pat mazliet sāpīgi ir atzīt, ka grāmata iztulkota un izdota bez jebkādas Latvijas valsts institūcijas atbalsta. Ar ko gan citu kā ar „Mērnieku laikiem” var Vācijā, Austrijā un Šveicē stāstīt par latviešiem, tādējādi ieinteresējot par pašu Latviju. Katrā ziņā vācu valodas zemēs mītošiem latviešiem tagad ir iespēja izcili apdāvināt savus vācu mēlē runājošos draugus.

„Mērnieku laiku” vācu izdevums ir vēsturnieka Kaspara Kļaviņa personiskais darbs un paša finansējums. Liels paldies viņam par to. Priecē arī vācu profesoru atzinumi, ka „Mērnieku laiku” tulkojums vācu valodā ieņems goda vietu Eiropas Savienības (ES) projektā *Reading Europe*. Projekta uzdevums ir apzināt Eiropas Savienības tautu

izcilus literatūras darbus, kas citām tautām Eiropas Savienībā līdz šim bijuši mazāk zināmi.

„Mērnieku laiki” atgādina, ka latviešu kultūrai ir simtiem gadu ilga cieša saikne ar vācu valodu. Latviešu eiropiskie pamati ir veidojušies lielā mērā mijiedarbībā ar vācu kultūru. Šī mijiedarbe turpinājas arī Latvijas brīvvalsts pirmskaŗa posmā - piemēram, banku organizācija atbilda Vācijas paraugam - kā Latvijas Krājbanka, tā kooperatīvās bankas.

Der zināt, ka viena no pirmām padomju okupācijas akcijām bija Ģermānistikas katedras slēgšana Latvijas Universitātē.

Būtu labi, ja vācu valodā pārtulkotie „Mērnieku laiki” kļūtu par tiltu uz šodienas it sevišķi jau Vācijas ekonomikas kultūru, kas atkal ir vadošā Eiropā. Šis tilts Latvijai ir vajadzīgs, lai tiktu prom kā no padomju melu un zagšanas, tā no neliberālas alkatības kultūras.

Kārlis Āboliņš

Visas Latvijā iznākušās grāmatas varat iegādāties pie lielākā grāmatu tirgotāja

„LATVIJAS GRĀMATA”

Rakstiet, zvaniet, un grāmatas Jums piesūtīs pa pastu. SIA „L. Grāmata”

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tāl. +371 67223294

Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

Atbalsts *Likteņdārzam*

20. martā Latvijas Nacionālajā operā koncertam "Latviešu mūzikas dārzs" sekoja mākslas darbu un rokrakstu labdarības izsole Jaunajā zālē. Sarīkojuma iniciators bija Kokneses fonds. Izsolē tika piedāvātas 100 lotes. Pašus izsolāmos darbus nepilnas divas nedēļas skatītāji varēja vērtēt Rīgas Galerijā (glezniecība, tēlniecība, grafika) un Galerijā 21 (manuskripti, fotogrāfija un klasika). Pilnīgi visi aicinātie mākslinieki bija piekrituši piedalīties ar saviem darbiem, daudzi izvēlējās darbus no sava zelta krājuma.

Darbu klāstu papildināja arī privātpersonu ziedojumi: Artura Maskata ziedotā partitūra "Ziedoņa valši III", opuss, kas bija skanējis arī pašā labdarības koncertā, Ilzes Valdmanes *Likteņdār-*

zam dāvinātā krievu peredvižņika Ivana Peļevina glezna "Pie šūpuļa", Ingridas un Nikolaja Bulmaņu ziedotā Jāņa Kugas "Ainava ar bērziem", Tīrzītes Bromultes un Valda Opmaņa ziedotā Alfeja Bromulta glezna "Staburags", Dzidras Skrubes dāvinātais linogriezums – Richarda Skrubja plakāts kinofilmam "Purva bridējs" (filmu uzņēma Koknesē), Gunta Belēviča ziedotie Aleksandra Čaka, Jāņa Sudrabkalna, Pāvila Roziša dzejoļi rokrakstā, vairākas gleznas un grafikas, Māras Zālītes ziedotais, vēl nepublicētais dzejolis "Mūsmāju vakara ziņas", Karinas Pētersones ziedotais Pēterā Pētersona "Vēlējums XXI Dziesmu svētkiem", Džemmas Skulmes ziedotais Mežaparka manifestā tapušais uzskaukums "Kāds savāds process"

un Imanta Ziedoņa dāvinātais dzejolis "Visiem tiešām ir neērti". Interesi izraisīja arī Imanta Grosa ziedotā fotogrāfija, kuŗā fikse mācītāja Ķirsona protesta akcija Madridē 1980. gadā, un arhitektu ziedotās skices – Gunāra Birkerta "Gaismas pils" un Andŗa Kronberga *Likteņdārza* daudzfunkciju ēkas konceptuālās skices.

Izsoles laikā un dienu pēc tās tika pārdotas 64 lotes un iegūti apmēram 52 000 latu. Vairākums mākslas darbu atrada pircējus par sākotnējo cenu. No mākslinieka noteiktās cenas pirkuma gadījumā puse summas nonāk *Likteņdārza* atbalstam, otra paliek autoram. Uzsolītā summa arī paliek *Likteņdārzam*.

Vislielākās summas sasniedza trīs atšķirīgi mākslas darbi. Gļeba Panteļejeva politisko skulptūru "Bizantijas dvīņi", kas veidota kā ola ar diviem telpiskiem izaugumiem un slēpj sevī divgalvaino ērgli, nosolīja par 5600 latiem. Darba izsolīšanā iesaistījās arī kāds interesents no Beļģijas, taču solitājs no Latvijas viņu pārspēja. Summa par Māŗa Ārgaŗa sirreālistisko zīmējumu – suni ar tauriņiem – no sākotnējās āmura cenas Ls 1500, iesaistoties trim konkurentiem, pieauga līdz 6100 latiem. Savukārt vislielāko summu sasniedza Daces Lielās glezna "Aina", ziemas – pavasara mijas motīvs, kas tika pārdots par 6500 latiem, pārsniedzot sākotnējo cenu – 3800 latu.

Izolē iegūtie līdzekļi tiks izmantoti *Likteņdārza* amfiteāŗa būvniecības turpināšanai. Šogad Kokneses fonds ir veiksmīgi atradis ilglaicīgu sadarbības partneri – Latvijas Nacionālo operu, kas sarīkojumam piešķir augstākās raudzes kvalitāti, veicinot

Daces Lielās glezna "Aina"

Likteņdārza pazīstamību un pozitīvu attieksmi pret to. Turpmāk regulāri katru gadu līdz Latvijas simgadei martā notiks šāds sarīkojums. Izsoles organizētājs un vadītājs, Kokneses fonda padomes loceklis Guntis Belēvičs cer labdarības izsoli *Likteņdārzam* padarīt par notikumu, "kuŗā var iegādāties visizcilāko Latvijas mākslu. Gribētu šo izsoli izveidot tādu, kas kļūtu par Latvijas mākslas eksporta vietu. Lai izolē par solitāju piedalītos arī Latvijas Nacionālais mākslas muzejs. Tas celtu ne tikai šā sarīkojuma prestiŗu, tas dotu muzejam iespēju iegādāties augstvērtīgus mākslas darbus. Kokneses fonds labprāt pieņem ziedojumā mākslas darbus.

Mēs gribam, lai tā latviešu māksla, kas ir ārzemēs, atgrieŗas Latvijā. Mēs pieņemsim turpmāk klasiku lielākā skaitā, izveidosim katalogā tai atsevišķu sadaļu, izstādīsim atsevišķā galerijā, lai lielāka sabiedrības daļa var pedia-

lities izolē, startējot ar simtiem, nevis tūkstoŗiem. Tas ir svarīgi. Daudzi darbi tad atgrieztos no trimdas zemēm. Ar to palīdzību var uzbūvēt *Likteņdārzu*. Vadot izsoli, redzēju, kā pēkŗņi sarosās cilvēki, ja ir iespējams iegādāties labu mākslu par ļaŗiem simtiem latu. Bija svarīgi ņo izsoli sarīkot labā līmenī.

Nu mums ir materiāls, ar ko mēs varam iet pie potenciālajiem pircējiem. Pie katras valsts vēstniecības ir ņeit strādājoŗo ņis valsts uzņēmēju organizācijas. Ir jāiet pie tām, jārunā, jāŗada. Elektroniskā kataloga adresi izsūtījām pēŗ 1200 uzņēmumu adresēm. ņo datu bazi paplaŗināsim, strādājoŗ ar āŗzemju uzņēmējiem, kas ir ņeit, Latvijā. Ikviens, kas ņeit ir pavadījis vairākus gadus, neizbēgami Latvijā iemīlas. Un viņam vajag kaut ko paņemt līdzi no Latvijas. Un mūsu uzdevums ir gādāt, lai viņš paņemt līdzi Latvijas mākslu."

Anīta Vanaga

"Bizantijas dvīņi" Gļebs Panteļejevs

Pie lasītājiem devies jauns vēsturiskais romāns

Pēdējās marta dienas rēni saulainā pēcpusdienā Latvijas Nacionālā teāŗa pirmā balkona fuajē jeb Baltajā zālē pulcējās rakstnieki, teāŗa un radio ļaudis, izdevēji, atbalstītāji un līdzjutēji, lai kopīgā sarīkojumā „atvēŗtu” jaunu latvieŗu vēsturisko romānu. Nenogurdināmais rakstnieku tandems Valdis Rūmnieks un Andrejs Migla sarakstījuŗi romānu „Viestura zobens”. ņķiet, vēŗ pavisam nesen sabiedrībā virmoja pārrunas par abu autoru iepriekŗejo darbu – vairāku gadu gaŗumā tapuŗo biografisko romānu „Čaks”. Tagad grāmatu apgāds „Zvaigzne ABC” laidis klajā jaunu darbu, kas intrīgē ar vēsturisko tematiku, jo veltīts seno zemgaļu cīņām un valdnieka Viestura personībai.

Darbības laiks – viens gads 13. gadsimta sākumā, romāns beidzas 1219. gadā, kad zemgaļi Viestura vadībā uzbrūk vācu garnizonam Meŗotnes pilī. Vēstījums spraigs, detaļām, krāsām un emocijām bagāts. Izpētījuŗi vēstures materiālus, rakstnieki radījuŗi savu versiju, kas neapgāŗ jau zināmos faktus, bet tos iedzīvina, liekot iztēlei darboties arī „starp tiem”, jo ziņas par

tik seniem notikumiem ir stipri fragmentāras. ņajā darbā dokumentālitate apvienota ar māksliniecisko izdomu, atklājoŗo seno zemgaļu tikumus, goda un varoņības izpratni.

Grāmatai „Viestura zobens” uz brūnganā vāka lāsmo asinsarkanī burti un sārtais lāsojums atspīd arī zobena rokturi. Iekŗlāpā lasītāja uzmanību saista karte, kuŗā tagadējās Latvijas robeŗās iezīmētas seno cilŗu teritorijas. Bet pēŗ romāna pēdējās nodaļas lasāms arī vēsturnieka Raita Simsona komentārs, kuŗā lasāmas arī ņādas rindas:

„Neizbēgams un mūŗīgs ir jautājums par to, cik lielā mēŗā literāŗu darbu var uzlūkot par vēstures atainotāju. ņi diemŗēŗ ir slidena taka, pa kuŗu ejot rakstnieks rada ne vienu vien vēstures mītu, no kā vēsturnieki ar visu savu faktu bagāŗu vēŗāk nevar atbrīvot lasītājus. Tomēr rakstnieku un vēsturnieku attiecības nav vienmēr jāuzlūko kā divas pretējas bezdībeņa malas, jo daudzi vēsturiskie romāni ir pamudinājuŗi to lasītājus pievērsties vēstures studijām, lai labāk izprastu romānā pieminētos notikumus, vidī un cilvēkus.”

No kreisās – Valdis Rūmnieks un Andrejs Migla romāna „Viestura zobens” atvēŗšanas sarīkojumā

Arī ņis jaunais romāns solās būt iztēles rosinātājs, tas raisīs dziļāku interesi par pagātnes notikumiem, to cēloņiem, mēŗķiem un sekām. Gribas cerēt, ka jaundarbs noderēs arī patriotiskas paŗapziņas stiprināšanai lasītājos, jo, sekojot līdzi romāna siŗetam, nāksies ne tikai sastapties ar savas tēŗzemes jēdzienu, bet arī skaudrāk un dziļāk apjēgt goda, pienākuma, varoņības un nodevības kategorijas.

Tā kā Latvijas Radio 1. program-

mā līdzi ar „Viestura zobena” klajā nāksanu skanēja arī romāna fragmenti četros lasījumos, interese par jauno grāmatu ir sakāpināta. Par to liecina kaut vai tas, ka jaunais romāns „Valtera un Rapas” grāmatnīcā jau „atvēŗšanas” dienā vislabāk pirkto grāmatu vitrinā ieņēma pirmo vietu.

Labus ceļavārdus jaunajam romānam grāmatas atvēŗšanas sarīkojumā vēŗēja rakstnieks Ēriks Hānbergs, izdevniecības „Zvaigz-

ne ABC” vadītāja Vija Kilbloka, „Viestura zobena” redaktore Zaiŗa Lasenberga. Fragmentus lasīja zemgalietis Uldis Dumpis un vidzemnieks Uldis Anŗe, aizvedot klātesoŗos senatnes ceļos un ļaujot pārliecināties par romāna krāsainās, izteiksmīgās valodas tikamo labskaņu.

Valŗa Rūmnieka un Andreja Miglas radoŗā sadarbība pastāv jau vairāk nekā četrdesmit gadu, kopŗ pirmā liktenīgā kopdarba – Liepājas teāŗim rakstītās pasaku lugas „Brēmenes mūzikanti”. Vairākas lugas un nu jau četri „lielās formas” darbi – romāni – ir ņi autoru dueta veikums. Jautāti par to, kā viņi divatā raksta, gan viens, gan otrs parasti attrauc ar kādu joku, atbildes būtību tā īsti neatklājoŗ. Lai nu tas paliek rakstnieku „virtuves” noslēpums, galvenais jau ir rezultāts. Un tas latvieŗu literāŗturā ir nozīmīgs, lai atceramies kaut vai tikai romānos „Kurŗu vikingi”, „Sveiks, jautrais Rodŗer!” un „Čaks”. Tagad ņim devumam pievienojas „Viestura zobens”. Atliek tikai novēŗēt, lai ņi grāmata ir pieejama katram, kas grib iedzīlīnāties savas tautas vēsturē.

Gundega Saulīte

Panākt vienotu Otrā pasaules kara vēstures izpratni

Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēde Ināra Mūrniece un Ārlietu komisijas priekšsēdis Ojārs Kalniņš 15. martā rīkoja tikšanos ar vēsturniekiem, lai veidotu vienotāku Latvijas vēstures izpratni gan Latvijā, gan ārvalstīs.

„Ir apņēmīgi un konsekventi jāturpina Latvijas vēstures sāpīgo lappušu skaidrošana. Ir simboliski, ka sarīkojums, kas vēltīs Latviešu leģiona un 16. marta jautājumu skaidrošanai, notiek tieši Saeimā. Līdz ar to Latvija tuvinās citu ES dalībvalstu praksei: diskusijas par vēstures jautājumiem rīkot parlamentā,” uzsvēra I. Mūrniece.

Tikšanās laikā Latvijas Okupācijas muzeja (LOM) Ekspozīcijas kurators Rīvars Jansons un

pētnieks Uldis Neiburgs Saeimas deputāts, 25 ārvalstu vēstniecību pārstāvjus un citus interesentus iepazīstināja ar plašu jautājumu loku.

Tikšanās bija rikota sadarbībā ar organizācijas Daugavas Vanagi Centrālo valdi un Latvijas Okupācijas izpētes biedrību. Referēja arī vēsturnieki Kārlis Kanģeris un Ainārs Lerchis - abi arī Okupācijas muzeja biedrības Vēstures un zinātnes komisijas locekļi. Sarīkojumā ar uzrunām piedalījās Latvijas Nacionālo karavīru biedrības priekšsēdis Edgars Skreija un Daugavas Vanagu Centrālās valdes priekšsēdis un Latvijas Okupācijas izpētes biedrību pārstāvis Andrejs Mežmalis.

R. Jansons priekšlasījumā

„Latviešu leģionāru cīņas mērķi. Ieceres un to īstenošana” norādīja, ka 1939. gada 23. augustā noslēgtais Hitlera un Staļina pakts par Austrumeiropas valstu sadalīšanu Vācijas un PSRS ietekmes sfērās noteicis Baltijas valstu īpašo situāciju. Paktam Otrā pasaules kara laikā sekoja trīskārtējā Baltijas okupācija – komunistiskā, nacistiskā un vēlreiz komunistiskā. Pirms nacistu okupācijas Latvijā veselu gadu bija ilgusi komunistiskā okupācija. Tas noteica, pirmkārt, leģionāru bailes no otrreizējas komunistiskās okupācijas un tās veiktajam masveida represijām. Otrkārt, īpašā situācija veicināja karavīru illūzijas par neatkarīgas valsts atjaunošanu vai autonomijas iegūšanu, cīnīties

nacistiskās Vācijas armijā. Latvijas Republika *de facto* nepastāvēja. Tās armija Otrā pasaules kara nekaņoja. Līdz ar to daļa leģionāru kaujas Latviešu leģionā saistīja ar cīņu par savu dzimteni, lai tādējādi izcīnītu neatkarīgu valsti. Vēsturē jau bija precedents, kad Pirmā pasaules kara rezultātā uz Krievijas un Vācijas imperijas drupām latviešu karavīriem izdevās izcīnīt Latvijas Republikas neatkarību.

U. Neiburgs referātā „Otrais pasaules karš Latvijā sabiedrības sociālajā atmiņā un mūsdienu politikā” norādīja, ka Eiropā nav vienotas Otrā pasaules kara vēstures izpratnes: Rietumeiropa pamatā atceras nacistu okupāciju un holokaustu, Austrumeiropa – gan nacisma, gan

staļinisma noziegumus, bet Krievijā joprojām dzīvs ir mīts, ka PSRS ir bijusi tikai uzvarētāja un atbrīvotāja. Līdz ar šīm atšķirīgajām atmiņu kultūrām arī latviešu leģionāru tēls mūsdienu sabiedrībā ir ļoti atšķirīgs. Neiburgs uzvēra, ka būtiski ir veicināt līdzsvarotāku Latvijas Otrā pasaules kara vēstures izpratni. Līdz šim Latvijā par maz uzmanības pievērsts nopietnai valsts atmiņu politikas un saliedētas sociālās atmiņas veidošanai, tikai nesen sāktis apzināties sociālās atmiņas svarīgo lomu Latvijas sabiedrības integrācijā, valsts nacionālās identitātes un pilsoniskās sabiedrības stiprināšanā.

Inese Krieviņa,
LOM sabiedrisko lietu vadītāja

Dzintara ceļš

Rīga 2014. gadā kļūs par Eiropas galvaspilsētu, un tāpēc jau tagad jāveic priekšdarbi Rīgas un visas Latvijas tēla spodrināšanai. Viena no tālāk sāktajām rosmēm ir vēltība Baltijas dzintaram, ceļot atkal gaismā seno dzintara ceļu, atgādinot tā nozīmi senatnē un rādot, kāds tas varētu būt šodien.

„Jaunais dzintara ceļš”, kā teikts RIGA 2014 programmā, būs „Rīgas radīts Eiropas kultūras sadarbības tīkls, kas apvienos senā dzintara ceļa pilsētas jaunā starpdisciplinārā sadarbībā”.

Atgriežoties pie senā dzintara ceļa, atzinīgi ir novērtēti Kembridžas universitātes doktores Māras Kalniņas pētniecības darbs “Senie

dzintara ceļi no Rīgas līdz Bizantijai”, ko izdevniecība „Pētergailis” šī gada nogalē izdos angļu un latviešu valodā.

Jāpiebilst, ka nozīmīgu pētniecības darbu par seno dzintara ceļu 1956. gadā publicēja prof. Arnolds Spekke, pievēršot uzmanību senajos rakstos pieminētai Austrumu Baltijai.

Lai gan Māras Kalniņas speciālitāte ir angļu 19. un 20. gs. literatūra, interese par dzintaru akadēmīķi radusies jau agrā bērnībā Latvijā.

Britu-latviešu apvienības (BLA) uzaicināta, Dr. Māra Kalniņa 22. martā Latvijas vēstniecībā Londonā sniedza ieskatu savā daudzu gadu pētniecības darbā, to papil-

dinot ar bagātīgu klāstu dzintara apstrādes paraugu, kas atrodami Atēnu muzejā.

Daudzie klausītāji, kas bija ieradusies uz referātu, ar lielu interesi uzmanīgi sekoja referentes stāstījumam par Baltijas dzintara pirmāsākumiem, par to vērtību un tirdzniecības ceļiem. Par dzintara lielo vērtību ir iegūtas daudzas liecības. Romieši Baltijas dzintaru vērtējuši augstāk par zeltu un ieskatījuši dārgāku par vergu. Dzintaru izmantoja ne tikai rotaslietām, bet arī dziedzniecībā.

Baltiešu dzintaram raksturīgi dzeltenīgi medainie toņi, tā ķīmiskais sastāvs noder ārstniecībai un skaistumkopšanai. Baltijas dzintars tika dēvēts arī par saules

akmeni. Atklājās, ka Baltijas dzintars atradies Ēģiptes valdnieka Tutanhomona kapenē. Šķiet, „saules akmens” valdniekam dots līdz viņa aizsaules dzīvei. Ir iespējama varbūtība, ka dzintara skaistumkopšanas līdzekļus lietojusi Kleopatra.

Senie grieķi dzintaram devuši vārdu „elektrons”, piešķirot tam maģisku spēku, jo, paberzēts ar vilnas drānu, dzintars spēj pievilkt sīkus kādu vielu gabaliņus.

Interesanti bija uzzināt par arhαιoloģiskajiem izrakumiem pie Lubānas ezera, par tur atrasto dzintaru un tā izstrādājumiem. Nav šaubu, ka tur reiz izveidojies centrs, kur krustojusies vairāki ceļi, pa kuriem dzintara izstrādājumi vesti apmaiņai pret kramu.

Pieminot mums jau zināmos

slavenos dzintara muzejus, referente vērsa uzmanību uz topošo dzintara altāri Gdaņskas baznīcā, kurš apjomā un varenībā pārspēšot visus pārējos liela formāta mākslas darbus.

Jācer, ka mums ārzemēs būs dota iespēja grāmatu iegādāties. Pieprasījums noteikti būs, jo daudzi interesenti labprāt pakavētos pie dzintara ceļa ilgāk un pamatīgāk. Stāsti par dzintara ceļu liek domāt, ka Baltijas dzintara vērtība un dzintara ceļš vairāk nekā pirms 4000 gadiem pavēris Baltijas apvidum iespēju tikt iezīmētam pasaules kartē. Kaut jaunais dzintara ceļš iezīmētu Rīgas un latviešu tautas nozīmīgo un gaišo tēlu pasaules apziņā!

Zigrīda Daškevica

VIEDOKĻIS

CĒĻŅSAKARĪBA

16. marts ir pagājis. Ja arī strīdi un diskusijas par Latviešu leģionu ir pieklusušas, tas nenozīmē, ka būtu radusies kāda visiem lielākā vai mazākā mērā vienāda skaidrība. Šī raksta nolūks ir atcerēties Latviešu leģiona rašanos un darbību saistībā ar citiem notikumiem.

Viena no galvenajām zinātniskās pētniecības metodēm ir cēlonība. Tās galamērķis vienmēr ir cēloņsakarības atsegšana. Ja runājam par Latviešu leģionu, tad vispirms vajadzētu atbildēt uz jautājumu - kāpēc tas radās, kādi ir šīs formācijas veidošanas cēloņi. Šai sakarā nepieciešams īsumā iepazīties ar apstākļiem, kas noteica Otrā pasaules kara izcelšanos.

Divdesmitā gadsimta trīsdesmitie gadi iezīmējās ar hitleriskās Vācijas nostiprināšanos Viduseiropā. Šim režīmam bija raksturīga agresivitāte, tieksme mainīt pēc Pirmā pasaules kara Eiropā noteiktās valsts robežas. Tai pašā laikā Austrumeiropā spēkā pieņēmas 1917. gadā nodibinātais totalitārais režīms PSRS. Tanī laikā tas vēl oficiāli neizrādīja savas imperiskās ambīcijas, bet nodarbojās ar cariskās Krievijas saimniecības pārveidošanu par centrālās valsts varas vadītu un plānotu saimniecību. Šis darbs bija saistīts ar masveida

represijām un režīma pretinieku (patieso vai iedomāto) ieslodzīšanu vergu nometnēs. Rietumeiropas demokrātiskajām valstīm šie notikumi nepalika nepamanīti, taču toreiz cilvēktiesībām netika piešķirta tik svarīga nozīme. Turklāt lielākas rūpes sagādāja Eiropas centrā esošā agresīvā Vācija.

Cenšoties ierobežot Vācijas ekspansionistiskās tieksmes, Anglija un Francija mēģināja izveidot prethitlerisku savienību. Šai nolūkā šo valstu delegācijas 1939. gada sākumā ieradās Maskavā, lai mēģinātu šādā savienībā iesaistīt PSRS. Pusgadu ilgušās sarunas beidzās bez rezultātiem. Lai gan būtu vajadzējis vienoties ar Rietumvalstīm par pretošanās Vācijas agresīvai, Staļins noslēdza nodevīgu vienošanos ar Hitleru par interešu zonām Austrumeiropā, un tas nozīmēja jaunu robežu nosprašanu šai reģionā. Staļins, protams, saprata, ka tas nozīmē karu starp Vāciju un Rietumvalstīm. Viņš cerēja, ka šīs valstis karā tiks novājinātas un viņam būs iespējams realizēt savas imperiskās ambīcijas par robežu pārdali Austrumeiropā. Tādējādi izveidojās situācija, ka Rietumeiropā bīstamākais ienaidnieks bija hitleriskā Vācija, bet Austrumeiropā - staļiniskā PSRS.

Sākoties karam 1939. gada septembrī, Padomju Savienība nekavējās sagrābt līgumā ar Hitleru sev paredzētos toreizējās Polijas austrumu apgabalus, bet 1940. gadā okupēja Baltijas valstis un Moldāviju, kā arī mēģināja iekarot Somiju. Neatkarīgās Baltijas valstis tika varmācīgi iekļautas PSRS sastāvā.

Ielaišanās darīšanās ar nelietīgu cilvēku, organizāciju vai valsti vienmēr ir riskanta. To nācās izjust Padomju Savienībai. Ar agresīvo Vāciju noslēgtais līgums tai nedeļa drošību, jo tā pati bija kļuvusi par agresoru. Arī Vācija, kaņojot Eiropā, nebija droša par savu aizmuguri, jo saprata, ka Padomju Savienībai nevar uzticēties. 1941. gada jūnijā Vācija uzbruka PSRS.

Viena gada laikā kopš Latvijas okupācijas PSRS represīvie organi bija pastrādājuši ļoti daudz noziegumu. Bija zaudēta Latvijas neatkarība, apcietināti daudzi patrioti, no kuriem daļa bija nogalināti. Pēdējais piliens šai nelietību serijā bija neilgi priekš vācu iebrukuma izdarītās masveida deportācijas un to politiskās nolāgāšana, kurus bēgot nevarēja paņemt līdz.

Visas šīs nelietības izraisīja naidu pret PSRS.

Lielai daļai latviešu bija kāds apcietināts, aizvests vai nogali-

nāts rads, draugs vai paziņa. Tāpēc, hitleriešus par draugiem nebūt neuzskatot, vācu armija tika sagaidīta kā atbrīvotāja. Tautā izveidojās uzskats, ka tās lielākais ienaidnieks ir PSRS. Nav jābrīnās, ka radās brīvprātīgie, kas bija gatavi pret šo ienaidnieku cīnīties. To izmantoja hitlerieši, organizējot policijas bataljonus cīņai pret PSRS. Šos bataljonus gan pretēji apsoltajam ne vienmēr izmantoja frontē, bet bieži lika tiem piedalīties akcijās pret partizāniem.

Kaŗa gaitā Vācijai radās nepieciešamība pēc dzīvā spēka. Ņemot vērā tautas noskaņojumu, ko latviešos bija radījuši gada laikā čekistu pastrādātie noziegumi, vāciešiem radās ideja par latviešu jauno vīriešu mobilizāciju, jo liela pretestība nebija sagaidāma. Šis pasākums bija nelikumīgs. Lai šo akciju padarītu likumīgu, tika apgalvots, ka latviešu jaunekļi iestājušies vācu SS vienībās, kur it kā kalpojot pastāvošai iekārtai kā uzticīgi brīvprātīgie (pēc krievu terminoloģijas saukti par fašistiem). Faktiski mobilizētajiem latviešu jaunekļiem nebija nekāda sakara ar nacistu ideoloģiju, bet saistībā ar SS tie skaitījās tikai formāli. Sākumā organizētās brīvprātīgo četras vienības arī tika ieskaitītas leģionā, taču to skaitliskais sastāvs bija neliels.

Iepriekš izklāstītie vēstures fakti ļauj izdarīt šādus secinājumus:

Latviešu leģiona izveidošana Otrā pasaules kara laikā bija iespējama saistībā ar latviešu tautas noskaņojumu, ko bija radījuši neatkarības zaudēšana un čekistu noziegumi „baigajā gadā”, kā tautā sauca pirmo boļševiku valdīšanas gadu Latvijā.

Latviešu leģionāriem nav nekāda sakara ar nacistu ideoloģiju.

Par leģiona radīšanu un darbību atbildība jāuzņemas Padomju Savienībai, kuŗas noziegumi noskaņoja tautu pret šiem okupantiem, un nacistiskai Vācijai, kas šo tautas noskaņojumu izmantoja, lai izdarītu nelikumīgu mobilizāciju.

No mūsdienu viedokļa ir kuriozi noklausīties okupētājvalsts kādreizējo pilsoņu žēlošanos par okupētās valsts iedzīvotāju viņiem nodarīto postu, kuŗa patiešās saknes meklējamas nodevīgā Molotova-Rībentropa pakta spleņajos protokolos.

16. martā bijušie latviešu leģionāri, viņu draugi un tuvinieki, kā arī latviešu patrioti piemin savus kritušos biedrus. Tiem, kas šādā piemiņas brīdī saskata „fašisma atdzimšanu”, kaut kas nav kārtībā ar loģisko domāšanu, bet tiem, kuŗi redzējuši Rīgas ielās maršējam „fašistus”, derētu pārbaudīt, vai viņi neslimo ar schizofreniju vai kādu citu garīgu slimību, kas izraisa halucinācijas.

E. B.

Gēteborgā jaunā goda konsula iecelšana un Latvijas tēla izcelšana

Latvijas vēstniece Zviedrijā Maija Manika mara beigās viesojās Gēteborgā sakarā ar jaunā Rietumzviedrijas goda konsula Jāna Stēna (*Jan Steen*) iecelšanu amatā un goda konsulāta atklāšanu. Vēstniece arī apskatīja pazīstamo tūrisma un ceļojumu izstādi (*TUR mässan*), kur šogad Latvija izcēla sevi ar lielu, labi redzamu un pazīstamu stendu. Izstādes apmeklētāji varēja iepazīties ar plašu informāciju par Latvijas dabu, jūras priekiem, SPA, lauku tūrismu un Latvijas intensīvo mūzikas dzīvi. Uzņēmumu un aģentūru darbinieki pielika lielu darbu, lai zviedrus iepazīstinātu ar Latviju kā interesantu zemi tūrismam un apceļošanai.

Ilze Šakare

Latviešu apvienības Gēteborgā priekšsēde Ilze Šakare apsveic goda konsulu Jāni Stēnu. Vidū - vēstniece Maija Manika

Latviešu biedrībai Norvēģijā jauna vadība

Biedrības gadskārtējā pilnsapulce notika 20. janvārī LR vēstniecības telpās Oslo, piedalījās 14 biedri. Tā kā līdzšinējais valdes priekšsēdis Kārlis Valdmanis ģimenes apstākļu dēļ nevar turpināt darbu valdē, darbības pārskatu nolasi Ieva Melbārde.

Biedrībā 2011. gada beigās bija 30 biedri, no tiem biedra naudu samaksājuši 16.

Notikušas piecas valdes sēdes un viena pilnsapulce. Līdz ar gadskārtējiem Līgo svētku un Valsts svētku sarīkojumiem ir bijusi Jaungada eglīte - 11. janvārī, dzejas vakars "Trīs saujas skaidras un konvertējamās mī-

lestības" - 14. februārī, Jāņa Jārāna un Andra Mucenika koncertuzvedums "Miedzīņš un spilvens ir klāt" - 2. aprīlī.

7. aprīlī vizītē Oslo bija LR Ārlietu ministrs Ģirts Valdis Kristovskis. Programā bija ministra tikšanās ar latviešu organizāciju pārstāvjiem. LBN pārstāvēja Kārlis Valdmanis, Inguna Haanes un Ilze Gehe.

Kopš 26. aprīļa Latviešu biedrība Norvēģijā ir reģistrēta Norvēģijas uzņēmumu reģistrā ar Nr. 996223434.

16.jūnijā Rīgā notika Eiropas Latviešu apvienības ierosināts un ar LR Kultūras ministriju ko-

pīgi organizēts seminārs "Latviešu emigrācijas un diasporas problēmātika un risinājumi". No LBN piedalījās Jānis Salenieks darba grupā "Pilsoniskā līdzdalība, saikne ar Latviju" un Ilze Gehe darba grupā "Repatriācija".

2011. gadā pagāja 90 gadi, kopš Latvija starptautiski atzīta, un 20 gadi, kopš tā atkal kļuvusi neatkarīga valsts. To pieminot, Ilze Gehe no Latviešu biedrības un Hege Boman Grundekjøn no Kultūras biedrības Norge-Latvija sakārtoja izstādi par Norvēģijas un Latvijas attiecībām no 1918. līdz 1991. gadam. Par šo izstādi jau ir bijis rakstīts laikrakstos.

Ērika Ešenvalda mūzika Lesterā

Līdz ar Pēteri Vasku Ēriks Ešenvalds pieder pie šī laika latviešu komponistiem, kas ir ieguvis vispārēju atzinību arī rietumu pasaulē. Kritiķi viņa mūziku ir atzinuši par harmoniski bagātu, burvīgi skaistu - ietvertu arī dziļi kristīgā zīmē.

Tas viss jo spoži tika parādīts sestdien, 24.martā, Ešenvalda darbiem veltītā koncertā Lesterā, Karalienes Elizabetas kolledžas aula. Mūzikāli augstvērtīgā sniegtā dzirdējam viņa darbus:

"Vakars" un kantāti "Pasija un augšāmcēlšanās". Atskaņotāji - Lesterširas koris un kamerorķestris diriģenta Tonija Viljema vadībā. Diriģentam un komponistam ir cieši sakari ar Kembridžas universitāti. Kantātes soliste - oratoriju dziedātāja - soprāns Aimija Moore. Kupli apmeklētais koncerts izpelnījās klausītāju lielu atsaucību. Jācer, ka arī nākotnē Ērika Ešenvalda darbus dzirdēsim jo bieži.

J.J.

Biedrības paspārnē darbojas „Kastaņu skoliņa,” kurā piedalās ap 30 bērnu. Tie iedalīti divās grupās: bērnudārza grupā no 1,5 līdz 5 gadiem un skolas grupā vecumā no 6 gadiem. Gada laikā bijušas 20 nodarbību dienas.

Valde aizvadītajā gadā nav bijusi pietiekami aktīva, iekasējot biedru naudu, tāpēc līdzekļu ir maz un nav izmaksāti budžetā paredzētie un pag. gada pilnsapulcē pieņemtie ziedojumi Okupācijas muzejam un Latviešu nacionālajam fondam.

Revīzijas komisija savā ziņojumā raksta, ka vajag atīvāk rūpēties, lai visi samaksātu paredzēto biedra naudu.

Cerībā, ka šis gads būs labāks par iepriekšējo, pilnsapulce pieņēma gada budžetu, un tajā ir paredzētas atbalsta summas Okupācijas muzejam un Latviešu nacionālajam fondam, katram 1000 kr.

Valde arī izveidoja sarīkojumu programmu kārtējam gadam. Jāvēl, lai veicas visu izdarīt, kā paredzēts, tad būs lieliski.

Pēc notikušās pilnsapulces biedrības valde darbosies šādā

sastāvā:

Valdes priekšsēde - Ieva Melbārde, priekšsēdes vietniece - Inguna Haanes, sekretāre - Ieva Jaunkierpe, kasieris - Jānis Salenieks, par skolas darbību - Sandra Smiltneice. Valdes locekļu kandidāti: Arvils Mežaks, Jana Štūlberga un Sanita Brencēna arī aktīvi darbosies valdē savās interešu grupās.

Ar šo valdi ir sācijas jauns posms, jauns laikmets Latviešu biedrībā Norvēģijā. Jau vairāk nekā desmit gadus valdē dažādos amatos darbojas jaunlatvieši, bet līdz šim valdes priekšsēži ir bijuši veclatvieši. Kārlis Valdmanis bija pēdējais. Tagad visa valde ir jaunlatvieši, un tas ir ļoti labi un pilnīgi dabiski. Mēs, veclatvieši, esam „izmirstoša rase”, labi ja duci var saskaistīt šeit, Norvēģijā. Jaunie nāk ar jaunu enerģiju, jaunām idejām, turpinot mūsu līdzšinējo darbu. Lai labi veicas!!!

Biedrība šogad atskatās uz 60 darbības gadiem - dibināta 1952. gadā.

Harijs Valdmanis
Oslo

No mazās preses lappusēm

Aizvien populārākas kļūst elektroniskās ziņas. Varam tās lasīt lielākos un mazākos lodziņos, tomēr parāllēli vēl turas drukātais vārds. Vairāk nekā pusgadsimtu iznākuši Ziemeļanglijas ziņu biļetens *Ziņotājs* un Vidusanglijas *Mūsu Balss*. Tie joprojām informē par sabiedriskiem notikumiem savā apgabalā, par latviešu dzīves aktualitātēm šeit un Latvijā, piemēram, par referendumu.

Februāra *Ziņotājā* ir Andas Krolles kodolīgs atskats uz Skototāju semināru Bradfordā 25. un 26. februārī. Ceturtā lapā ievietoti paziņojumi par dievkalpojumiem, kas regulāri notiek Lidsā, Bradfordā, Mančesterā un Varingtonā. Lielākā darbība noris DVF Bradfordas nodaļas klubā. Pilnsapulcē ievēlēto valdi arī turpmāk vadīs Ruta Dambīte ar palīgiem, bērni pulcējas skolīnā "Saulgozīte", notiek dažādi sarīkojumi. Arvien biežāk dzird par jauno atbraucēju aktivitāti Ziemeļanglijā. Cerams, ka viņi sūtīs rakstiņus *Ziņotāja* redaktoriem - Rutai Dambītei un Jurim Turciņam.

Biļetenā iestarpināts trīs lappuses garš, intriģējošs materiāls - atferēta saruna (avots nav mi-

nēts) starp laikraksta *Diena* komentētāju Sandri Toču un kādreizējo Ičkerijas (Čečenijas) Republikas valdības oficiālo pārstāvi Latvijā Bislānu Abdulmuslimovu. Bislāns tagad ir Latvijas pavalstnieks un vērienīgs uzņēmējs. Sarunā viņš pauž kritiskus uzskatus par politiķiem un politisko situāciju Latvijā un veltī arī atzinīgus vārdus latviešiem.

"Latvijas lielākā nelaime ir neticība Dievam. Ja tu netici sev, tu nevari ticēt Dievam. Latvietis vienmēr šaubās. ... Latvijā Dievs ir pietiekami apveltījis. Tikai nevajag zagšanu jaukt ar demokratiju. Un nevajag amorālītāti un savas lieliskās kultūras graušānu saukt par Rietumu vērtību pieņemšanu. Latviešiem savu vērtību pietiek. ... Kultūras ziņā latviešos valda pilnīga harmonija." Pats sevi Bislāns uzskatot par daļu no Latvijas un kritizējot latviešus aiz mīlestības.

Vidusanglijas biļetena *Mūsu Balss* otrā numurā pārpublicēti raksti no *BRĪVĀS LATVIJAS* par notikumiem "Mūsmājās" un Austrā Veicheļa nekrologs, bet netrūkst svaigu, interesantu ziņu par jaunākiem notikumiem pagastos. Redaktore Una Torstere izjautājusi "Straumēnu" jautā

koņa diriģentu Ziedoni Āboliņu, korim gatavojoties 25 gadu jubilejai. Rakstu papildina divi koņa attēli: toreiz un tagad un asprātīgs Artūra Ludeka zīmējums: pa nošu slīdēm brauc automašīna ar Ināru pie stūres, aizmugurē Ziedonis pēti notis.

Rosīgas bijušas DVF Lesteras un Derbijas nodaļa. Lesterā 11. februāra pēcpusdienā pilnsapulcē ievēlēta jauna valde ar priekšsēdi Didzi Pīrāgu un četriem palīgiem. Vakarā liksmi noritējusi Valentīna dienas ballīte, ko organizējis Ģirts Lerchs un Toms Zeltiņš. Latviešu autoru mīlas dzeju skandējusi Lesteras jauniesu apvienība Līgas Orlovskas režijā. Talantu ballīte notiek Igauniju kluba telpās 31. martā, foto mākslinieces Ineses Kalniņas fotoizstāde 6. aprīlī. Lieldienās, 8. aprīlī, Lesteras *Abbey* parkā būs raibu raibas nodarbības bērniem.

DVF Derbijas nodaļas organizētos Mīlestības svētkos priecājas jauni un veci. Deju kopas "Dzirksts" vienīgais pūsis braši dancināja Lesteras un Derbijas zeltenes, notika sadziedāšanās karaokes stilā, varēja kavēties foto stūrītī. Vakarā vadīja Edgars, meitiešu milulis, jo skaisti

M. Irbītis, I. Ročāne, priekšsēdis D. Pīrāgs, L. Orlovskā, L. Pāvule

dzied. Rakstiņa autore R. Briede, R. Dimanta foto.

DVF Derbijas nodaļas pilnsapulcē 15. februārī ievēlēta jauna valde. Nodaļas 23 biedri apņēmušies Derbijā izveidot spēcīgu, atbildīgu latviešu kodolu. Plāno plašā lokā svinēt Latvijas dibināšanas svētkus - 18. novembri Ukrainu klubā. Lieldienu svētki noritēs divās daļās: brīvā dabā būs tikšanās ar Liel-

dienu zaķi, vakarā Ukrainu klubā deju vakars, spēles grupa "Bankets".

Ievietoti interesanti attēli, īpaši izceļas tie, kas uzņemti "Straumēnos" referenduma dienā, sēru ziņas rāmišos un vēl daudz kas cits. Jāizsaka atzinība redaktorei Unai Torsterei par prasmīgi veidoto *Mūsu Balss* otro numuru.

Dz. P.
Lesterā

NOVADU ZIŅAS

Latvijas upes nepatīkami pārsteidz

Latvijā Lieldienu brīvdienas upju krastos dzīvojošajiem ļaudīm rit trauksmaini, ar bažām par plūdiem. Lielākoties par Latvijas likteņupes Daugavas „uzvedību”.

Daugavas garums ir 1020 kilometri, no tiem tikai 357 km plūst pa Latviju. Upe sākas Krievijā, Valdaja augstienē, tek cauri Baltkrievijas teritorijai, Latvijas Austrumu daļai un ietek Rīgas līcī. Lielākās pilsētas Daugavas krastos ir Rīga, Salaspils, Ikšķile, Ogre, Aizkraukle, Pļaviņas, Jēkabpils, Līvāni, Daugavpils, Krāslava, Polocka (Baltkrievija) un Vitebska (Baltkrievija), kur pavasara palu laikā glābšanas dienestī strādā pastiprinātā režīmā.

Šogad Daugavā ledus iešanas laikā 25. martā pie Zelķu tilta, kas atrodas starp Jēkabpili un Pļaviņām, ūdens līmenis cēlās vairāk nekā līdz 1,80 m atzīmei, applūdinot vairākas vasarnīcas un zemākās pļavas, tādējādi pārsniedzot 2010. un 2011. gada maksimālo līmeni. Jēkabpili bija vērojama tikai blīva ledus iešana, bet tālāk pie Pļaviņām un citviet sāka veidoties ledus krāvumi. Iespējams, tā ir Pļaviņu HES ietekme.

Lielākie plūdi Jēkabpili bija 1981., 1988. un 1998. gadā. 1981. gadā cieta trešdaļa pilsētas: 65 ielas, 650 dzīvojamās mājas, 2 skolas, bet Salas pagastā 60 mājas. Pēc pēdējiem lielajiem plūdiem Jēkabpili tika pieņemts augstākstāvošo institūciju lēmums celt aizsargdambjus abos upes krastos, jo pārāk dārgi

Daugava ledus gūstā

maksā glābšanas darbi un kompensāciju izmaksa zaudējumu segšanai. Aizsargdambji ir uzbūvēti, tāpēc Jēkabpils lielā mērā ir pasargāta no plūdiem. Zem tilta pāri Daugavai ir uzstādīta video novērošanas kamera, kas dod iespēju iedzīvotājiem tīmeklī sekot līdzi situācijai ledus iešanas laikā un nepieciešamības gadījumā atbilstīgi rīkoties.

Ledus sastrēgumi gandrīz ik pavasari veidojas posmā Jēkabpils – Pļaviņas, radot plūdu draudus Pļaviņu pilsētai. Sablīvējumi veidojas pie dolomīta ieguves vietas, jo saimnieciskās darbības rezultātā dolomīta atsijas tiek ieplūdinātas Daugavā, sašaurinot upes gultni šajā posmā. Lielākie plūdi Pļaviņu pilsētā pēc HES un ūdenskrātuves izveido-

šanas ir bijuši 1979., 1983. un 1988. gadā, bet ūdens līmenis kritisko atzīmi pavasara palu laikā pārsniedz gandrīz ik gadu.

Kurzemes un Zemgales upes šobrīd pārsvarā jau ir brīvas no ledus. Turpinās ledus iešana dažos Gaujas, Latgales un Vidzemes upju posmos. Šādu informāciju sniedz Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs.

Ne mazumu raižu marta beigās sagādāja Daugavas pieteka – Ogres upe, kas plūst pa Madonas, Ērgļu, Vecpiebalgas, Lielvārdes un Ogres novadu. Apmēram 100 metrus pirms Ogres HES 23. martā bija izveidojies ledus sastrēgums, sākās plūdi, un Ogresgala pagasta dārzkopības sabiedrībā „Dārziņi” ūdens ielenkumā nonāca 40 mājas. Tika evakuēti

vairāki cilvēki. Aptaujātie iedzīvotāji norādīja, ka citus gadus arī vairākas mājas tuvāk upes krastam ir bijušas ūdenī, bet tik lielus plūdus kā šoreiz viņi vēl nekad neesot pieredzējuši. Cilvēki vaino Ogres HES, kas pārlietu ātri esot nolaidusi ūdeni, tāpēc ledus nav paspējis iziet Daugavā un ir „uzsēdies” uz upes sēkļa. Viens otrs vietējais jau pieradis pie ikgadējiem pavasara paliem, kad Ogres upe izkāpj no krastiem. Kāda kundze atcerējās, ka pēc 1995. gada plūdiem viņas ģimeni mājās atgriežamies sagaidījusi ... lidaka, kas bija atpeldējusi ar lielajiem ūdeņiem. Vēlāk iznākusi garda maltīte. Lai kontrolētu situāciju plūdu zonā, izveidots glābēju postenis.

Daugavas pieteka **Aiviekste**, kas ir arī 14. garākā (114 km) Latvijas upe un iztek no Lubāna ezera, savācot galvenokārt Austrumlatvijas zemienes ūdeņus, un otra pieteka **Dubna** (105 km), kas ietek Daugavā pie Līvāniem, arī ik pavasari liek iedzīvotājiem atbilstīgi sagatavoties, jo tajās tāpat notiek lielāki vai mazāki plūdi. Daugavas augštecē Krievijā

ledus iešana sākas krietni vēlāk nekā Latvijā.

Lai likvidētu plūdu draudus, VAS „Latvenergo” speciālisti un hidroloģijas zinātnieki – profesors Censonis Šķinkis, Hilelis Sigals, hidroenerģētiķi Harijs Jaunzems un Jānis Knoks savulaik vairākkārt izteikušies par nepieciešamību augšpus Jēkabpils un Daugavpils celt jaunas HES, tādējādi risinot arī elektroenerģijas ražošanas problēmu Latvijā.

Situāciju Latvijas upēs lielā mērā var ietekmēt laika apstākļi aprīlī. Saskaņā ar **Eiropas Vidēja termiņa laika prognožu centra** (*European Centre For Medium-Range Weather Forecasts, ECMWF*) datiem, **aprīļa pirmā nedēļa** Latvijā patiešām ir auksta, temperatūra 4-5 grādu zemāka par normu. Naktī uz 2. aprīli plosījās sniegputenis, pārklājot zemi ar baltu sniega segu. Termometra stabiņš naktī noslīdēja līdz pat minus 6 grādiem. Otrā nedēļā gaisa temperatūra gan varētu tuvoties ilggadējam vidējam rādītājam. Savukārt aprīļa otrā pusē laiks būšot siltāks.

Teksts un foto: **Valija Berkina**

ZIŅAS ĪSUMĀ

Iecavas pagasta olu ražotājs AS Balticovo uz Lieldienām nodrošinās lielveikalus ar olām pietiekamā daudzumā. Īpaši pieprasītās baltās olas krāsošanai gan ievēd no Skandināvijas valstīm. Savukārt *Balticovo* 60% no visas olu produkcijas eksportē uz Vāciju, Poliju, Igauniju, Lietuvu, Rumāniju, Itāliju, Igauniju, Somiju, Dāniju un Slovākiju.

Smiltenes novada mūzejs 8. aprīlī Bilskas pagasta Mēru muižā rīko Lieldienu svinēšanu ar olu krāsošanu, šūpošanu, sacensībām „Olu labirints”, izjādes ar baltu zirgu un amatniecības tirdziņu. Īpaša balva būs tiem, kuŗi līdzī atvedīs visu ģimeni.

Jēkabpils Tautas namā 11. aprīlī uzstāsies Čikāgas Pieciņu dziedātājs un dziesmu autors Armands Birkens un dziedātāja Loriņa Vuda ar koncertprogrammu „Mīlestība nekad nebeigsies”.

Valkā uzsākts projekts „Valkas mākslas skolas kā kopīga pārrobežu kultūrizglītības centra attīstība”, kuŗa laikā līdz 2013. gada 31. augustam paredzēts ieviest mākslas izglītības programmas igauņu valodā. Projektā par partneriem darbosies arī Valgas pilsētas valde. Skolas vajadzībām tiks sagādāts telpu aprikojums, metodoloģiskie materiāli, mākslas vēstures grāmatas (arī igauņu valodā) u. c.

Eiropas Savienības 10 valstu plašsaziņas līdzekļu pārstāvji apmeklēja Blomes pagasta saimniecību „Vecvindas”, lai noskaidrotu, kā strādā zemnieki vidēji lielā saimniecībā un vai Latvijas zemnieku prasība pēc lielākiem tiešajiem plātbu maksājumiem ir pamatota. Akciju sabiedrībā „Triķāts siers” viesus interesēja darbs uzņēmumā, ko pārvalda zemnieku kooperatīvs.

Vecbebru profesionālās vidusskolas 4. kursa audzēkņi marta beigās devušies praksē uz Eiropas valstīm ar ES programmas Leonardo da Vinci atbalstu. Seši praktizēsies Osterholcas ēdināšanas uzņēmumos Vācijā, četri - Itālijas uzņēmumos. Nobeigumā viņi saņems Eiropas sertifikātu, kas noderēs darba tirgū.

Cēsu Izstāžu namā 28. martā atklāja Mākslas dienas ar vēsturiskā Cēsu novada skolu vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas konkursa „TONI un PUSTONI” darbu izstādi. No 20. aprīļa Rīgā veikalu skatlogi pārvērtīsies mākslas darbos, bet tukšās ēkas kļūs par savdabīgām Mākslas galerijām.

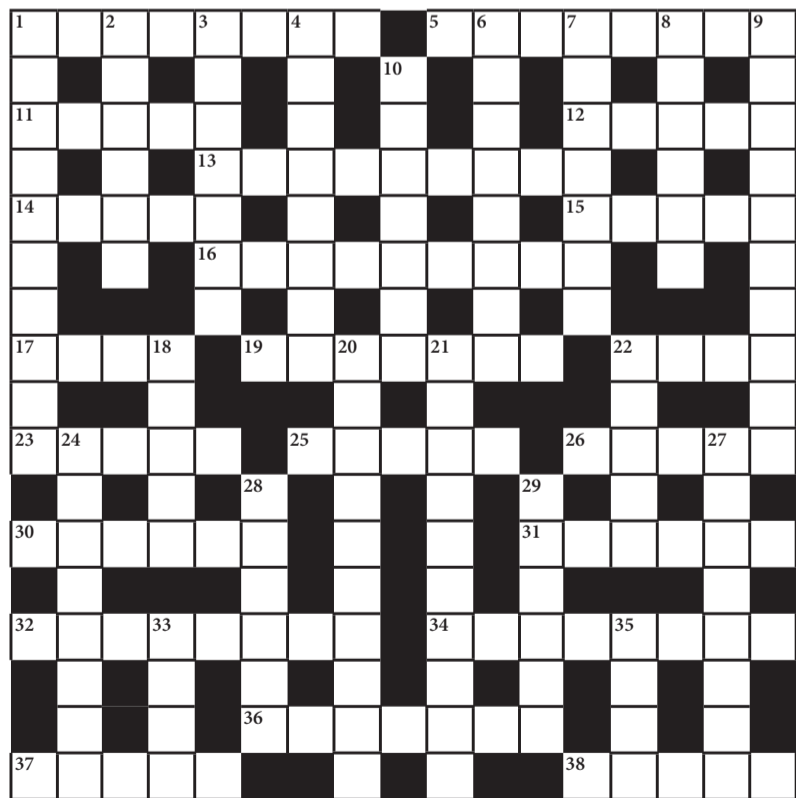
Siguldas novadā 30. un 31. martā sarīkojumu cikla „Satiec savu meistaru” ietvaros interesentus aicināja svinēt Jāņus un gatavoties Līgo svētkiem – tika dziedātas Jāņu dziesmas, siets siers un veidoti saulgriežu simboli. 2014. gadā, kad Rīga kļūs par Eiropas kultūras galvaspilsētu, svētku programmā iekļauta arī Sigulda, kur demonstrēs latviešu Vasaras saulgriežu svinēšanu.

Aizkraukles durvju ražošanas rūpnīca SIA Jeld -Wen Latvija uzsākusi ražošanas procesa efektivitātes veicināšanu. Notiek darbinieku apmācība. Astoņdesmit apmācāmo devās pieredzes apmaiņas braucienā uz *Jeld-Wen* grupas uzņēmumu Igaunijā, Rakverē, kur ir lielāka ražotne un strādā 720 darbinieki.

Izsiņas sagatavoja **Valija Berkina**

Krustvārdu mīkla

Sastādījuši **Daiga un Ilmārs Kalni (ASV)**

indoeiropiešu valodu saimes grupām. 38. Briesmīgs, baigs.

Stateniski. 1. Latviešu dzejnieks (1937). 2. Mierīga, bezrūpīga dzīve. 3. Slavējami, lieliski. 4. Skalojot padarīt tīru. 6. Apdzīvota vieta Priekules novadā. 7. Sastāstīt. 8. Iegriba, niķis. 9. Analizējot noteikt saturu; iztirzāt. 10. Paaugstinājums izrādēm. 18. Riņķis, loks. 20. Virvju vijējs. 21. Izspiedējs. 22. Lāsumots; plankumains. 24. Pilsēta Z-Vidzemē. 27. Sarētojums. 28. Bieži. 29. Radīt skaņu. 33. Darīt pirmo reizi. 35. Matu cirta.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 14) atrisinājums

Limēniski. 1. Sters. 4. Konts. 6. Taurija. 7. Partija. 8. Taurupe. 10. Diletanti. 13. Satraps. 15. Skelets. 17. Varna. 19. Palantīns. 20. Komisijas. 22. Agora, 23. Kamejas. 26. Kopijas. 29. Portugale. 30. Sirseņi. 31. Nirvāna. 32. Jestrās. 33. Aloja. 34. Skals.

Stateniski. 1. Sarūpēt. 2. Stadijs. 3. Traktieri. 4. Katetes. 5. Stumbre. 7. Punšs. 9. Ezers. 11. Valensija. 12. Teleskops. 14. Armanda. 16. Turaida. 17. Venta. 18. Arona. 21. Postulāts. 23. Kents. 24. Minerva. 25. Skotija. 26. Kolins. 27. Jurjāns. 28. Sanda.

Limēniski. 1. Pilsēta Vidzemē. 5. Jēzus Kristus mācekļi. 11. Viegli, ātri, brīvi. 12. Dažu mūžzaļu augu stublājs ar lapām. 13. Alpu vijolīte. 14. Ar loku šaujama tieva stiegra ar smailu galu. 15. Bezkrāsains šķidrums, kas cirkulē limfatiskajā sistēmā. 16. Gaismas parādība. 17. Vērtējumu, uzskatu kopums. 19. Vaļējas

vai atveramas spraugas. 22. Kādā noteiktā reizē. 23. Degt, radot deguma smaku. 25. Krunka. 26. Triept; smērēt. 30. Latviešu dzejniece (1928-1984). 31. Nespēcīga, vārgas. 32. Soģi. 34. Zinātnieks, kas pēti rasu un tautu kultūrvēsturiskas attiecības. 36. Kritisks izklūts. 37. Tautu grupa, kuŗu valodas ietilpst vienā no

SPORTS

SPORTS

SPORTS

50 km nosoļo

ātrāk par četrām stundām

Slovākijas pilsētā Dudincē 31. reizi notika plašās, nozīmīgās soļotāju starptautiskās sacensības – *Dudinska'50*. Piedalījās 343 soļotāji no 34 valstīm. Latviju pārstāvēja Igors Kazakevičs, kas soļoja 50 km distanci.

Pērn Igors soļoja Dudincē un ar rezultātu 3.59:43 ierindojās 13. vietā, izpildot arī Londonas olimpisko B normu. Arī šogad Igors bija to 13 soļotāju vidū, kuri veiksmīgi beidza grūto distanci ātrāk par četrām stundām. Kazakevičs ar rezultātu 3.59:02 izcīnīja 11. vietu. Personisko rekordu Igors sasniedza Pekinas Olimpiskajās spēlēs 2008. gadā – 3.52:38.

Dudincē 50 km visātrāk veica Aleks Švacers (Itālija), sasniedzot šogad pasaulē labāko rezultātu – 3.40:58.

Sacensības vienlaicīgi bija arī Slovērijas, Čehijas, Polijas, Ungārijas un Lietuvas meistaracikstēs 50 km soļošanā. Par Lietuvas čempionu kļuva Tomass Gaidamavičs – 4.06:48.

Latvijas skrējēja Jelena Prokopčuka Lisabonas pusmaratonā ierindojās piektajā vietā. 21,195 km garo distanci Prokopčuka veica stundā, desmit minūtēs un 37 sekundēs. Uzvarēja Šaleina Flanagan no ASV, kurai Prokopčuka zaudēja minūti un 45 sekundes.

ASV studentu sacensībās Fajetvilā trīssoļlēkšanā uzvarēja Māra Grīva – 12,86 m.

Hokejs

Ventspils ledus hallē risinās pasaules meistaracikstēs hokejā sievietēm pirmās ligas A grupā. Latvijas vienība pārspēja Kazachstānas - 3:2 un Japānas – 2:1 hokejistēs, pēc tam piedzīvoja divas smagas neveiksmes - ar rezultātu 0:5 zaudēja Čehijas valstsvienībai un ar 0:6 kapitulēja Austrijas un Norvēģijas hokejistēm. Turnīra nobeigumā mūsu vienība ierindojās piektajā vietā.

dojās piektajā vietā.

Pagājušā gada pasaules meistaracikstēs pirmajā līgā Latvijas izlase ieņēma trešo vietu, 2010. gadā nespējot uzvarēt. Pirms tam 2009. gadā Itālijā tika izcīnīta pirmā vieta otrā līgā, un tas izlasei deva tiesības startēt pirmajā līgā.

Pasaules meistaracikstēm sākusī gatavoties mūsu valsts izlasei. Pirmajā oficiālajā treniņā 2. aprīlī piedalījās 22 spēlētāji. Vienības galvenais treneris ir Kanādas speciālists Teds Nolans, viņa palīgi - Artis Ābols un Viktors Ignatjevs.

Pirmās pārbaudes spēles paredzētas ar Čehijas valstsvienību Rīgā 6. un 7. aprīlī. Pērn pasaules meistaracikstēs čehi izcīnīja bronzas medaļas.

Cikstinei Grigorjevai – sudraba medaļa

Eiropas meistaracikstēs cīņās sportā Belgradā Latviju pārstāvēja 2010. gada Eiropas meistare Anastasija Grigorjeva un Karolīna Tjapko. Startējot svara katēgorijā līdz 59 kg, Grigorjeva turnīru sāka ar uzvaru pār moldāvieti Ludmilu Kristea, ceturtdaļfinālā pārspēja mājinieci serbieti Andelu Krčmareviču un vietu finālā nodrošināja ar uzvaru pār Krievijas cikstinei Annu Polovņovu. Finālā Grigorjeva zaudēja Gannai Vasilenko no Ukrainas un izcīnīja sudraba medaļu. Karolīna Tjapko (līdz 51 kg) pirmajā cīņā zaudēja polietei Ivonai Ninai Matkovskai, bet gandarījuma turnīra pirmajā kārtā piekāpās Burku Kebicai no Turcijas.

Šachs

Starptautiskā šacha federācija piešķirusi lielmeistara titulu Artūram Neikšānam (29 g.).

Tādējādi Latvijā pašlaik ir desmit šacha lielmeistari vīrieši. Jau agrāk šo titulu ieguvuši Jevgeņijs Svešņikovs (1977), Aleksejs Širovs (1990), Edvins Keņģis (1991), Zigurds Lanka (1992), Normunds Miezis (1997), Māris Krakops

Anastasija Grigorjeva (pa kreisi) cīnās un uzvar

(1998), Juzefs Petkēvičs (2002), Viesturs Meijers (2004) un Ilmārs Starostīts (2010).

Basketbols

Gunta Baško-Melnbārde, spēlējot Krievijas vienībā Kurskas *Dinamo*, kļuva par trešo latviešu basketbolisti, kas ieguvusi FIBA Eiropas kausu. Finālā *Dinamo* pirmajā spēlē Turcijā zaudēja *Kayseri* ar 55:69, otrā uzvarēja ar 75:52. 2003. gadā, spēlējot Francijas vienībā *Aix-en-Provence*, FIBA Eiropas kausu ieguva Anda Jēkabsons, 2009. gadā šajā turnīrā triumfēja trenera Ainara Zvirgzdiņa vadītā Maskavas *Dinamo* ar Aneti Jēkabsoni-Žogotu.

Baltijas Basketbola ligas (BBL) ceturtdaļfinālā otrā spēlē savā laukumā Latvijas vienība *Ventspils* ar rezultātu 63:73 zaudēja Lietuvas klubam *Viļņas Lietuvos rytas* un no turpmākām sacensībām izstājās. Pusfinālā *Lietuvos rytas* saņēmisies ar Latvijas klubu *VEF Rīga*, kas savā ceturtdaļfinālā serijā ar 2:1 pārspēja Armanda Šķēles pārstāvēto Tallinas *Kalev/Cramo* vienību.

Loka šaušana

17 Latvijas loka šāvēji piedalījās Eiropas meistaracikstēs telpās

P. Karlsons

Londonas DVF nodaļai jauna valde

Lodonas DVF nodaļas gadsimtārtējā biedru pilnsapulcē tika teikts paldies aizvadītā gada valdei un pārrunāts paveiktais, īpaši būvremonts, par ko visi bija priecīgi, kā arī apstiprināts jauns valdes sasaukums.

Jaunajā valdē darbojas: Jānis Gravenieks (pirmajā valdes sēdē atkārtoti tika ievēlēts par priekšsēdi), Marita Grunts (sekretāre

un iekšējās informācijas nozare), Kārlis Budiņš (bāra pārvaldnieks), Aija Rozenberga (veic protokolētājas pienākumus un šogad uzņēmusies arī biedrības lietas); Linīte Zobens-East (kultūras nozare), Terēze Bogdanova (ārējā informācija), Gatis Klucis un Andrejs Rītiņš (palīgi būvremontā un jaunajam būvniecības darbam).

Terēze Bogdanova

Personīga asistente/auklīte ar pieredzi

Sieviete ar pārdarbošāko izglītību un ilggadēju pieredzi darbā ar bērniem meklē darbu Stokholmā vai Stokholmas tuvumā. Labprāt strādātu par personīgo asistenti vai auklīti. Varu uzņemt māju un pagatavot ēdienu. Pārzinu latviešu, krievu un angļu valodu, saprotu arī zviedru valodu. Ja vēlaties, varu nosūtīt rekomendācijas vēstules.

Kontaktpersona: Sarmite Ghaffarpour 08-7683050
mob.073-6792242

SIA „MADONAS POLIGRAFISTI”

ir pazīstama kā viena no senākajām tipogrāfijām Vidzemē. Šodien esam kļuvuši par modernu plaša profila tipogrāfiju – drukājam avīzes, veidlapas, brošūras, kalendārus. Pēdējos gados īpašu uzmanību pievēršam grāmatu ražošanai gan cietajos vākos, gan termolīmētām grāmatām mikstajos vākos. Tipogrāfija nodrošina ar darbu Madonas pilsētas un tās rajona 70 iedzīvotājus. Mūsu galvenā prioritāte ir izpildīt to, kas apsoliētiem klientiem.

Esam gandarīti, ka varam sadarboties arī ar laikraksta „Brīvā Latvija” redakciju!

Gaidīsim pasūtījumus arī no Jums!

Mūsu adrese: Saieta laukums 2a, Madona, LV-4801, Tālr. +371 64822742

e-pasts: pasutijumi@madpol.lv

Rīgas klientu birojs: K. Valdemāra iela 106/108, Rīga, LV-1013, Tālr. +371 67315026

e-pasts: madpolriga@madpol.lv

Brīvā Latvija reklāmas cenas Latvijā

Cena - Ls 0,78 par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, - 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, - 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: LS 0,39 par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: LS 28,60

Pasta adrese:

Ausekļa iela 14 - 2

Rīga, LV - 1010

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts, iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010
Tālr (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis “Straumēni”, Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF, England. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvēniecība Anglijā:
Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5 2HE.
Tālr. 01162431322, fakss 01162433312.
e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.net

Abonementa maksa, sākot ar 2010. gada 1. jūliju:

Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 60; 12 mēnešiem GBP 110. Samaksu ar čeku, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adrese sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši Kr 650.-; 12 mēneši Kr 1240.-. Naudas pārvedumi: Lettiska Hjälpkommittén, Brīvā Latvija (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Tālr. un fakss 08 - 214425.

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 130 eiro; 6 mēn. – 70 eiro; 3 mēn. – 40 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts 271 751 204. Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra, Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tālr. +49 6004 2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 70 eiro; 12 mēnešiem 130 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 90.-, 12 mēnešiem USD 170.-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20, 12 mēnešiem Ls 34.

Latviešu organizāciju un privāto sludinājumu maksā €3 par 10 mm augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) €35. Zviedrijā – 500 kr.
Komerciālie sludinājumi €6 par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010, Latvia.

Iespiests: SIA Madonas Poligrafists

PAZIŅOJUMI

LATVIEŠU NACIONĀLĀS PADOMES LIELBRITANIJĀ GADSKĀRTĒJĀ SESIJA

2012. gada 21. un 22. aprīlī DVF īpašumā «Straumēni»

MAINĪTS SĀKUMA LAIKS

Sesijas atklāšana sestdien, 21. aprīlī, plkst. 11.45,
ne 10.30, kā iepriekš izziņots

Līdz ar to Sesijas laika sadalījumam sestdien, 21. aprīlī,
būs nelielas maiņas

Sesijas koncerta sākums plkst. 20.00,
ne 19.30, kā iepriekš izziņots

LNPL Prezidijs

ANGLIJA

Akadēmiskais seminārs Slavu un Austrumeiropas pētniecības institūtā (SSEES) Londonā notiks piektdien, 20. aprīlī. Semināru rīko Baltijas valstu vēstniecības Lielbritānijā, Baltiešu Padome un SSEES. Būs referāti par Baltijas tīģeriem, par drošību un attiecībām starp Krieviju un Latviju, kā arī par kultūru. Latviešu referenti būs Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstnieks ar atbildību par sadarbību ar tautiešiem ārzemēs Rolands Lappuķe, Austrumeiropas politikas pētījumu centra direktors Andis Kudors un Vjačeslavs Dombrovskis, Saeimas deputāts un Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas priekšsēdis. Ieeja brīva, bet nepieciešama pieteikšanās iepriekš pie <http://balticsymposium2012.eventbrite.co.uk/>

Ja kādam nav iespējams pieteikties tīmeklī, lūdzu sazināties ar Rūtu Abakuku 01372 811144.

Londonā, Sv. Annas un Sv. Agneses baznīcā, EC2V 7BX, svētdien, 22. aprīlī, plkst. 14 Lieldienu laika dievkalpojums ar kristībām.

Rovfantā, Rovfantas dievnāmā, RH10 4NG, svētdien, 8. aprīlī, plkst. 07 un 11.30 Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu un svētdienas skola - Kristus augšāmcelšanās svētki. Pēc tam nodarbības bērniem sadarbībā ar Londonas latviešu skolu.

LĪDSAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Lidsā, 9 Alma Rd., LS6 2AH, Sv. Lūkas baznīcā, svētdien, 15. aprīlī, plkst. 14 Lieldienu atsvētes dievkalpojums ar dievgaldu.

Halifaksā (8 Lord Str., HX1 5AE), DVF namā, pirmdien, 9. aprīlī, plkst. 11 Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu.

ZIEMEĻANGLIJAS-BRADFORDAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Bradfordā, 29 Great Horton Rd., BD7 1AA, Vācu baznīcā, svētdien, 8. aprīlī, plkst. 11 Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu.

Varingtonā (WAI IXG, Market Gate, Holy Trinity Church), svētdien, 29. aprīlī, plkst. 20 dievkalpojums ar dievgaldu.

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V.Vāvere

„Straumēnos”, Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF, svētdien, 8. aprīlī, plkst. 11 Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu.

„Mūsmājās”, Priory Hill, Wolston, Coventry, CV8 3FZ, svētdien, 29. aprīlī, plkst. 15

Ģimenes dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZE, māc. V.Vāvere

Mansfeldā, St. Peter's Centre, Church Side, Mansfield, NG18 1AP, sestdien, 7. aprīlī, plkst. 11 Lieldienu dievkalpojums.

Bristolē, St. Bartholomew's Church, Maurice Road, BS6 5BZ, sestdien, 14. aprīlī, plkst. 15 Lieldienu laika dievkalpojums ar dievgaldu

Svonsijā, St. Barnabas Church, Hawthorne Ave, Uplands, Swansea SA2 0LP, svētdien, 15. aprīlī, plkst. 16 Baltās Svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Gernsijā, The Town Church, St. Peter Port, GY1 1, sestdien, 28. aprīlī, plkst. 16 Lieldienu laika dievkalpojums ar dievgaldu.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Frankfurtē, Sv. Matejā baznīcā draudzes namā „Brentanohaus”, Brentano ielā 23, svētdien, 22. aprīlī, plkst. 14 paredzēts dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar tējas galdu.

Štutgartē, Vecās Pils kapellā, Schlosskirche, Am Schillerplatz, svētdien, 6. maijā, plkst. 15 paredzēts dievkalpojums latviešu un vācu valodā. Archibīskaps Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar kafiju senās sakristejas telpās.

Libekā, Lorenca baznīcā, 14. aprīlī, plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzkodas.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcā draudzes namā, Butjadinger Str. 59, 15. aprīlī, plkst. 11 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Berlīnē, Paula Gerharda baznīcā (Paul-Gerhardt-Kirche), Wisbyer Str. 7, 10439, dievkalpojums svētdien, 8. aprīlī, plkst. 14 Augšāmcelšanās svētku dienā – Lieldienās – svētku dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu. Dievkalpojumā kalpos mācītājs Tālis Rēdmanis, pie ērģelēm Dr. Rūdiņa Līvmane.

Pēc Lieldienu dievkalpojuma pulcēsimies baznīcā iekšpagalmā uz **Lieldienu svinībām lielam un maziem!** Cienastu gādāsim kopīgi, katrs, kam vien iespējams, ņemot līdzi no mājām gan krāsotas olas „olu kaujām” un rotaļām, gan groziņus ar citiem kārumiem pēc savas izvēles. Gaidām jūsu radošu līdzdalību arī spēļu un rotaļu daļā! Ja jūs

vēlaties ko īpašu šai dienai citu priekam sarūpēt, lūdzu, dariet to iepriekš zināmu atrakstot, lai varām jūsu ieceri iekļaut svinību kopīgā plānā. Ceram uz jūsu atsaucību un līdzdalību! Savus priekšlikumus un līdzdalības pieteikumus Lieldienu svinību pēcpusdienai sūtiet: talis-redmanis@t-online.de;

tel. 03026398545;

kab. tālr. 015128318387.

Ettlingenā, Liebfrauenkirche, Lindenstr., svētdien, 15. aprīlī, plkst. 14 paredzēts Baltās svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar kafijas galdu.

ZVIEDRIJA

Gēteborgas Latviešu pensionāru biedrības tikšanās 28. aprīlī un 26. maijā plkst. 13 "Folkpartiet" telpās! NEDRE KVARNBERGSGATAN 7 (atrodas "Vāstra Nordstan"), Gēteborgā. Jauni biedri laipni gaidīti. Valde.

Tirdzniecības izstāde Hallsbergā, Hallsberg, Hallsbergsmessa Sydnerkehallen, Idrottsvägen 3, 694 30, 20. aprīlī, plkst. 13-19 un 21. aprīlī, plkst. 10-15. Būs stends ar Latvijā ražotām lietām: Jāņa Ziepes, Varis Toys, svecēs. Visi mīļi aicināti. Ieeja bez maksas.

Latvijas Hokeja valstsvienības spēles Pasaules čempionātā hokejā, 5.-15. maijs, Stockholm, Ericsson Globe arēnā, Latvieši pulcējas sektoros B2 un B7.

ZLA bibliotēkā katru trešdienu no 17.30 var satikt citus latviešus (Stockholm, ZLA telpās, Wallingatan 34, tr 5).

Danči Danderyd, martā, aprīlī un maijā svētdienās plkst. 17.30-19.00 Tālr.: 0734 164 703 (Ekeby skolas sporta zālē (Fafnervägen 7, Djursholm)).

DIEVKALPOJUMI

Stokholmas latviešu draudzes Lieldienu - Kristus augšāmcelšanās dievkalpojums svētdien, 8. aprīlī, plkst. 14 Somu baznīcā. Dievkalpojumu kuplinās tenors Christer Wikmark. Pie ērģelēm Rūta Baumgarte. Dievkalpojumu vadīs prāveste Ieva Graufelde. Pēc dievkalpojuma kafijas galds! „Viņš ir augšāmcēlies!” Mk. 16, 6

Lundas latviešu draudzes Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu pirmdien, otrajās Lieldienās, 9. aprīlī, plkst. 16 Sankt Mikāels kyrka, Orkestergatan 5, Lindeborg, Malmö. Dievkalpojumu vadīs māc. Imants Alksnis. Pie ērģelēm: Arta Stepīna. Visi laipni aicināti. Draudzes valde.

Norčepingas latviešu draudzes Kristus augšāmcelšanās dievkalpojums ar Svēto Vakarēdienu notiks otrajās Lieldienās, 9. aprīlī, plkst. 13.00 Hedvigas baznīcā. Dienas mude: "Ko jūs meklējat dzīvo starp mirušiem?" (Lk. 24:5). Mūzikāli priekšnesumi. Mācītāja Dr. Normunda Kamergrauža homilija. Pēc dievkalpojuma svētku galds draudzes namā. Esiet aicināti un gaidīti!

RADI UN DRAUGI

VIESNĪCA ★★★★★

www.hotelradiundraugi.lv

MĀRSTAĻU IELA 3 | RĪGA LV1050 | LATVIJA | +371 6782 0200

PRIECĪGAS LIELDIENAS
VĒL JŪSU VIESNĪCA RĪGĀ "RADI UN DRAUGI"!

Mūžībā aizgājuši mūsu nodaļas biedri

ŽANIS BERCIS

* 24.04.1924. Blīdenē

† 26.01.2011. Kardifā

RUTA KALNIŅA, dz. OZOLIŅA

* 01.01.1925. Limbažos

† 11.11.2011. Kardifā

Viņus mīļā piemiņā patur
DVF Swansea's nodaļa

Lasiet tīmeklī!

www.brivalatvija.lv

Vēlaties uzzināt par tautiešiem Lielbritānijā?

Skatiet tīmeklī

www.latviesiem.co.uk